

arar conform
157.012/1934

MAGYAR

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvénytisztelet bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Az alkotmány első évfordulójának megünneplése

A kormány megtette intézkedéseit, hogy az ünneplés megfelelő formában történjék

Bucuresti. Saját tud. Február 27-én ünnepli az ország az új alkotmány kihirdetésének egy éves évfordulóját. A kormány megtette az intézkedéseit, hogy megfelelő pompával üljék meg ezt az évfordulót. Az ország összes felekezeti templomaiban hálaadó istentiszteletet tartanak, amelyen részt vesznek az összes hatóságok és a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal vezetőtagjai. A kultúr-otthonokban és az iskolákban előadások lesznek, amelyeknek során az új irányzat alapveit ismeretik a lakossággal. Február 27-én az egész ország területén röpiratot osztanak szét. A röpirat ismerteti az elmúlt év megvalósításait. Ezen a napon az összes közhivatalokban szünet lesz.

Az erdélyi román püspökök felhívása

Az alkotmány évfordulójának ünnepe alkalmából Niculescu Alexandru balázsfalvi görög katolikus érsek és Bálan Nicolae nagyzebebeni görögkeleti érsek, Erdély román népéhez az alábbi felhívást intézte:

Február 27-én lesz egy éve, hogy Őfelsége II. Károly király legmagasabb aláírásával megerősítette Románia új alkotmányát, amely nagy lelkének küzdelmeiből fakadt és amelyet a román népnek szentel minden értékével, amivel a Mindenható Isten megajándékozta.

Végiggondolva mindazt, amit a Romániára és népünk minden fiának összefogására ez az új alkotmány jelent, mi, a két erdélyi román egyház Főpásztorai, helyénvalónak találtuk, hogy elménket és szívünket egyetlen háláérzetben egyesítsük, éppen úgy, mint azt a multban dicső elődeink tették, akik Nagyszében és Balázsfalva érseki székeit megünnepelték.

Kedvelt lelki fiaink!
Az elmúlt év kezdete nagy vergődésekben telt bennünket, testvérharc közepette, amelyek felmorzsolgatták erőnket kicsinyes vitákban, ahelyett, hogy ezt az erőt az állam konzolidációjára szenteltük volna.

Minden megbénult közéletünkben. Nem volt kormányzási határozottság, nem volt tekintélyes személyi, erkölcsi érték, törvény, sőt alkotmány sem, amelyet kétségbe nem vontak, amely ellentétek és szakadatlan viták tárgya ne lett volna.

Ez a módszer nem vihette előre az országot. Főleg a mai korszakban, röviddel a Nemzeti Egyesülés után, minden gondolatunkat és erőnket a közös és egyesített tevékenységnek kell szentelni, a Nép és az Állam megszilárdítására.

Isten azonban jóságosan ebbe a helyzetbe el is juttatott bennünket szeretett királyunk bölcsességével, akiben meg volt az akarat, hogy a megmentő cél felé merjen egyenesen, kiemelve az országot azokból a vergődésekből, amelyek azt napról-napra gyengítették. Őfelsége, a király ebben a tevékenységében minden románhoz fordult, hogy segítségére és szolgálatára álljon.

Ama forró összetartás szellemétől áthatva, amely benne lüktet az új alkotmány betűiben és hálával eltelve Isten iránt, ama bölcsességért, munkaerőért és a Nép iránt való lángoló szeretetért, amelyet Uralkodónk lelkébe ültetett. Mi, az áldott Erdély népét felhívjuk az alkotmány év-

fordulójának megünneplésére, amely február hó 27-én lesz a nemzeti beteljesülések megszentelt városában, Gyulafehérváron.

Az egész Románia ünnepelni fogja ezen a napon ama odateső munka egy esztendejének ragyogó gyümölcseit, amelyek Őfelsége II. Károly király bizalmából és buzdító lendületéből fakadtak.

Minden város és minden falu ünnepelni fog, amint illik is a legnagyobb román győzelem évfordulóján, az egyesítés óta.

A nemzeti hagyományok Erdélye megünnepli minden helyi ünneplés felett ezt a napot, amely a testvériesülésnek és ujjáébredésünknek széles kapukat nyitott.

Szeretett román nép! A megbékülés és testvériesülés szolgálatában kell, hogy álljon ma is, mint mindenkor a mi ősi szent egyházunk.

Ki ne tudná, hogy valahányszor népünk multjában nagyfontosságú esemény történt az Egyház mindig jelen volt segítségével és áldásával.

Annál inkább kell tehát, hogy az egyház részt vegyen a Nemzeti Ujjászületés művében, amely-

nek nincs politikai színezete, hanem elsősorban erkölcsi jelentősége és magasabb értékű eszközökkel és érvekkel gyökeredzik lelkünk mélyén.

Ennélfogva az Egyház az anya szeretetével hívja általunk minden fiát a béke és a jó egyetértés megünneplésére.

A mai óra különösképpen parancsolja számunkra az összefogást.

Amidőn oly sok veszély leselkedik kívülről, akkor mindannyiunknak kötelességünk, hogy bölcs Uralkodónk oldalán álljunk, hogy a nép sorsát bölög korszakba vezessük.

Ez illik is, hogy mindkét kezünkkel és minden gondolatunkkal ragadjuk meg az Uralkodó és kiváló tanácsosainak megváltó tetteit és bizonyítsuk be a külvilágnak őszintét és bizonyít-egységünket, amely minden fenyegetéssel sikeresen szembeállni képes.

Szeretett papságunk és népünk!

Találkozni fogunk tehát mindnyájan erdélyi román testvérek Gyulafehérváron a püspöktől a földművesig, akiket a román testvériség érzése köt össze erősebben a beszédesebben minden másnál.

Jertek Főpásztoraitok köré, jertek nyitott szívvel, hogy meghajoljunk ősi szokás szerint Előtte, aki az országnak jó és bölcs atyja, Őfelsége II. Károly király előtt.

Attól a meggyőződéstől áthatva, hogy a Nemzeti Ujjászületés, amelyet mindnyájan óhajtunk, csak akkor lehetséges és csak akkor marad élet-erős, ha lelkeink lendületének alapjaira van fel-építve, felhívjuk minden lelkigyermekünket, hogy saját lelkiismeretének parancsára és a mai idők magas parancsára hallgatva, jöjjen el a román lélek eme nagy ünnepére.

Erseki áldásunk ültessen el a lelketekben derűs békét és erősítse meg szíveteket a Nép, az Ország és a Király szeretetében.

Kelt székhelyünkön Nagyszében és Balázsfalva városokban 1939. február 18-án.

Alexandru, Erdély egyesült érseke.
Nicolae, Erdély ortodox érseke.

Megkezdődött a Balkán Szövetség három napos értekezlete

Vasárnap megérkeztek Bucurestibe a résztvevő külföldi állam- férfiak. — Metaxas görög miniszterelnököt az állomáson Calinescu miniszterelnökhelyettes személyesen fogadta

Bucuresti. Saját tud. *Saracoglu* török külügyminiszter és felesége a török küldöttség tagjaival együtt vasárnap este 19.20-kor a „Románia” nevű hajón megérkezett a giurgiu-ramazani kikötőbe. A török küldöttséget *Suphi Tanrioc* bucuresti török követ és a felesége, valamint a török követség személyzete, továbbá *Gafencu* nevében *Zabrowski* követségi tanácsos és a helyi előkelőségek fogadták. A kikötőtől a török vendégek a vasuti állomás felé hajtottak és 19.50-kor elindultak Bucuresti felé, ahova 20.45-kor érkeztek meg. A fővárosban *Gafencu* külügyminiszter és a felesége s több román diplomata fogadta őket.

Félóra mulva megérkeztek az Északi pályaudvarra a Balkán-szövetségi összejövetelen résztvevő görög és jugoszláv küldöttségek is. *Metaxas* görög miniszterelnök és külügyminiszter s felesége fogadására. *Armand Calinescu* helyettes miniszterelnök és a felesége is

kijöttek az állomásra. Ugyanezzel a vonattal érkezett a jugoszláv követség élén *Tzintzar Markovics* külügyminiszter, akinek a fogadására *Gafencu* külügyminiszter sietett a külügyminiszterium főtisztviselőivel.

Markovics megérkezése után a következő nyilatkozatot tette a sajtó képviselői előtt:

Örömet fejezte ki, hogy életében először tehette lábát Románia földjére, amellyel hazája a legszorosabb barátsági kapcsolatot tartja fenn. Továbbá örömet fejezte ki, hogy a balkán-szövetségi értekezlet alkalmával személyesen is meggyőződhetik arról a nagy fejlődésről, amelyet a hazájával szomszédos ország

II. *Károly* király szerencsés uralkodása és irányítása mellett megvalósított s elégtételének adott kifejezést a jugoszláv külügyminiszter afőlött, hogy a román kormány tagjaival, de különösen *Gafencu* külügyminiszterrel érintkezésbe léphet, akinek kiváló képességeit és a ju-

goszláv nép iránti őszinte baráti érzését volt alkalma megismerni.

— Meg vagyok győződve, — fejezte be nyilatkozatát T. Markovics, — hogy ez az ősz-szejövetel új láncszem lesz a szívélyes és őszinte barátság megnyilatkozásainak hosszú láncolatában, amely barátság Romániát Jugoszláviával egybeköti.

A Balkán-szövetség értekezlete egyébként a külügyminisztérium palotájában délután háromnegyed 6 órakor kezdődött meg.

Gyászistentiszteletek XI. Pius pápa lelkiüdvéért

Nagyvárad. Saját tud. A város római katolikus templomaiban nagy fénytel és a hívek óriási részvétele mellett tartották meg a gyászistentiszteletet Őszentsége XI. Pius pápa lelkiüdvéért.

A székesegyházban hétfőn délelőtt 10 órakor Molnár Kálmán prelátnak-kanonok, püspöki helynök celebrálta teljes papi segédlettel az ünnepélyes gyászmisét. A templomot zsúfolásig megtöltötték a hívek.

A hivatalos hatóságok képviselői nem vettek részt a gyászistentiszteleten, mert hivatalos jellege a görög katolikus templomban tartott rekviemnek volt.

Az olasz plébániatemplomban ugyancsak hétfőn délelőtt Gálffy Sándor plébános tartotta a gyászistentiszteletet. A szentmisénél a segédlelkészeket kívül 30 ministránsfiú segédkezett. A templom hajójában fölállított ravatalon ott voltak az elhunyt Szent Atya főpapi jelvényei. A templomot itt is zsúfolásig megtöltötték a hívek. A katolikus iskolák és internátusok, tanítók és tanáraik vezetése alatt teljes számban megjelentek. A rekviemen résztvettek az állami iskolák római katolikus növendékei is. Evangéliumkor Gálffy Sándor plébános megható szavakkal emlékezett meg XI. Piusról. Szentmise után a római katolikus elemi iskolában gyászünnepély volt a Szent-Atya emlékére.

Az újvárosi plébániatemplomban még pénteken reggel 9 órakor megtartották a rekviemet. Mellau István pápai kamarás plébános celebrálta a gyászmisét, amelyen résztvettek az újvárosi híveknek kívül az elemi iskola növendékei is. Szentmise után az iskolában tartott gyászünnepélyen kegyeletes szavakkal emlékeztek meg az elhunyt Szentatyról. Az Imma-

culata intézetben szombaton délelőtt volt a rekviem.

A velencei plébániatemplomban a plébános távollétében Fedorek László segédlelkész mondott hétfőn délelőtt ünnepélyes gyászmisét.

A katolikus iskola növendékei, valamint a hívek itt is teljesen megtöltötték a templomot. Szentmise után a zárásban volt gyászünnepély a Szentanya tiszteletére.

Holnaptól kezdve reggeli szentmisék után minden plébániatemplomban megkezdődnek az új papáért való könyörgések.

Arad. Saját tud. Vasárnap délután fél 12 órai kezdettel mutatták be Aradon a belvárosi plébánia-templomban a második gyászistentiszteletet Őszentsége XI. Pius pápa elhunyt alkalmából. A gyászszertartáson megjelentek a katonai és polgári hatóságok vezetői is. Az ünnepélyes gyászmisén Lakatos Ottó dr. belvárosi plébános Liberát celebrált fényes papi segédlettel. Az énekkar Karácsonyi István minorita lelkész, karnagy vezényletével Mozart és Peruzzi Libera-ját adta elő nagy zenekari kísérettel.

Heszke Béla:
Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekessé elmény karcolatot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasókörzönség asztaláról.

Ara: 40 lei.

Lemondott a cseh vezérkari főnök

Prágából jelentik: Kreici tábornok, a cseh vezérkar főnöke ebből az állásából való fölmentését kérte. Hácha köztársasági elnöktől. Egészségi okokra hivatkozva kérte a fölmentést. A köztársasági elnök elfogadta a lemondást.

A nagyváradi háztulajdonosok az üres házhelyek utáni adók megszüntetését kérik

A nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége ismét megindokolt emlékiratot terjesztett a pénzügyminiszterhez.

Ebben kifejtette azt, hogy olyan állami törlesztési jelzőlog hitelintézetnek a létesítése, amely a háztulajdonosok részére olcsó kamatozású, hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket folyósítana, ép úgy államérdeket képez, mint a „Creditul Agricol” nevű hitelintézet alapítása, amely a földművesek hiteligényeit elégíti ki.

Az emlékiratban továbbá kérte a nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége, hogy az állam, a külföldi államok példájára az elavult házak modernizálása céljaira hosszulejáratu és olcsó kamatozású kölcsönöket folyósítson és egyben a házakat modernizáló háztulajdonosokat adókedvezményben részesítse.

Felhívta továbbá a Háztulajdonosok Szövetsége a pénzügyminiszter figyelmét arra is, hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok között a háztulajdonosok nem bírják el az üres házhelyek után kirovott súlyos kincstári és városi adó megterheléseket. Az üres házhelyek utáni ilyen adók voltaképpen azt a célt szolgálnák, hogy a háztulajdonosok kénytelenek legyenek az üres házhelyeket beépíteni és ekként azokat jövedelmezőbbé tenni. A hitellet teljes szüntetése mellett azonban ez a cél el nem érhető.

Viszont pedig az üres házhelyek mit sem jövedelmeznek és ekként a háztulajdonosok és ezek közül éppen a legszegényebbek, súlyos terheket kénytelenek elviselni.

Kéri tehát a nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége ezen adóknak legalább ideiglenes megszüntetését, mérséklését vagy azt, hogy addig, amíg a hitellet ismét megindul és a házhelyek beépítése lehetővé válik, ezektől a súlyos terhektől megkíméltesse.

A közérdekű emlékiratot dr. Pop Romul helyettes elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök írták alá.

Szökés a Konviktsusból

Írta: Dévald László

1831-es esztendő volt akkor, amikor a kis Telek Sándor grófot a sármási kuriáról beadták a kolozsvári konviktsusba bentlakónak. Azt a Teleki Sándort, aki később oly melegen összebarátkozott Petőfivel, Jókaival, szárnysegéde lett Bem tábornoknak, a szabadságharc után bizalmas embere lett Kossuthnak, barátja a szakmivetésben Hugó Victorinak, Dumasnak, majd az olasz szabadságharcban Türr mellett, a magyar légió kapitánya, Garibaldi kitüntető embere.

Mindenkinek felnevelését a szeme, amikor elbuzosított hazulról. Csak a nagyanya akart kemény maradni, de ő is kihullajtotta a könnyeit, mikor a csendesen maradt házbán este az egyik szokrényt rendezgetve, felfedezte, hogy a bírsalmasajtós dobozból mind eltűnt az édes nyálankosság.

— Mind megette a kis huncut. No nembaj. Ugysem kap ilyet majd az intézetben.

Hely, de nehéz volt eleinte az intézeti élet az elkényesztetett, anyacsókhoz szoktatott gyerekek, távol a dédelgető édesanyától és nagyanyától. Péter Bonda Benedek lett oktatója, aki erőlyes kézzel tartotta a kis gróf szellemi nevelésének fonalát. Alban az időben még nagyon jarta a virgács, meg a nyakleves. A piarista páterek keze is hamar eljárt, ha valami csínytevésen kapták, vagy nem tanulta meg kellőképpen a kis huncut lekedagot.

A kis gróf nehezen szokott a szinte katonai regulákhoz. Főképpen a sok örökös eszméletlen bantotta a fület. Odahaza Sarmáson csak bédre és vacsorára csengettek. Az intézetben meg felkötött huztak, szilenciumot, iskolába indulást, templom: készülődést, privátot, ebédet, reggeli, korrekciót, vacsernyét, vacsorát, lefek est huztak, mindenre örökösön rángatták a kis rézhangot.

Milyen nehéz volt eifelejteni a falut, édesapja

kopóit, az édes kedves Szikra lovacskáját, Kopasz Józsi lécsét, akivel együtt főztek lepet, mellyel a pinyókfeket fogták, a sármási méneset mind ut az otthoni napokból. Mily hidegek voltak a konviktus emeletes, vastag falai. Örökös lecke, tanulás, fennhangu magolás... Fájó szívvel évszázott haza. Olyan elhagyottnak érezte magát, de még más is fajt az ő gyermekszívének. Péter Bonda nagyon elszigetelte a többi fiuktól, akik ezért mindig haragvó szemekkel néztek reá, mert azt hitték, hogy gróf létere büszke és lenézi őket. Kicsufolták, árulkodtak rá. Amikor lehetett jót ütöttek rajta. Sok keserű könnyébe került ez a nem létező büszkesége.

Egy reggel mise után, mikor kettőssel a konviktsusba hazafelé tartottak, a kis tér Szentháromság szobránál Török Jóska, az osztály legvárosabb növendéke kiugrott a sorból és széles vonalzójával nagyot csapott Teleki hátára, majd artatlanul szende arcot vagott és úgy kiáltotta:

— No te gróf, találd el ki volt?

A többiek is kacagva kérdezték:

— Ki volt?

Teleki csak hátrafordult és végigmérte őket.

Török Jóska azonban újra kinyúlt léniájával és lepöccentette Teleki fejéről a tollas kalapot.

Erre már Telekiből is kibombant az indulat. Egy ugrással nekiesett Töröknek. Ott ütötte, ruzta, harapta, ahol érte. A többiek is azonban neki estek a kis grófnak és olyan verekedést csaptak, melyre nem emlékezett vissza az öreg szobor. Ugy süvítettek a vonalzó a levegőben, mint mennyi csépfadaró. Teleki bátran védekezett, keményen gyomorozta támadóit.

— Canis mater luridus puer! — döngött váratlanul egy érces hang Teleki háta mögött.

Azonnal megismerte a hangot, hogy páter Szép áll a háta mögött, de annyi ideje már nem volt, hogy hátraforduljon, mert egy súlyos tenyér csapódott le tarkójára.

— Fel a szobámba — kiáltott a páter.

A többiek mintha csak öszebeszéltek volna. Egyszerre kiáltották:

— A gróf urfi kezdte!

Páter Szép pedig alaposan elpáholta fent a szobájában a kis Telekit, hiába akarta tisztazni artatlanságát.

Késervesen sirdogált egész nap.

— Édesanyám, hol vagy te most — fanyarodott el a szája — miért büntettek meg artatlanul? Miért kiáltották a fiuk, hogy a gróf urfi kezdte. Péter Szép artatlanul vert meg. Hiszen Vojnya, az apám kocsisa is csak akkor ut a lóra, mikor nem huz!

Mily jó volna most odahaza lenni és a Maxival a szarkával vizet gémezni a vas abruncosos hordóba az alsó kútnál vagy Karácsony bácsi atalvetőjéből kilopni a jóízű buzsonyica malé kenyereit.

Ahogy így gondolkozott, gyorsan pattanó gondolat szökött a fejébe. Hazaszökik nagyanyjához, édesanyjához.

Már határozott is.

Feltette sapkáját. Magára öltötte vörös plüss galléros, kék öves karbonari köpenyét. Pénze is volt, hét krajcár, éppen egy peták. Aznap reggel kapta kiapidóját páter Bondától. Óvatosan osont végig a hosszú folyosón. Senki sem vette észre. A nagy kapu nyitva volt. Határozottan lépdelt kifelé, mikor az ajtónál valami puha testbe botlott a lába. Egy macska volt. Késervesen elnyavogta magát, mert a lábára lépett. Megismerte, hogy a pedellus macskája. Hirtelen lehajolt utána és a hóna alá kapta.

— Legalább nem utazom egyedül Sarmásra — gondolta.

Késő őz volt, ködös, nyirkos idő. Sűrű, tömör cseppekben szitált az esővé vált köd és megfektette az emberek mellét, mint nehéz betegség. A csipős szél az arcába vágott. Fent az égen már halk támpásszemek bujdokoltak. A kopár utcák, mont barlangtorok úgy ásítottak feléje. Már kezdte megbánni, hogy megszökött. Hüppögve botlokolt egész a színházig a Bel-Farkas utcán keresztül, mikor meggondolta a dolgot.

— Majd máskor, jobb időben — határozta el.

Egy érces hang szólt re a háta mögül:

— Hov' hová Sándor urfi?

Magyarok a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalban

Déván is megkezdődött a magyarság belépése a magyar altagozatba. Temesváron már megalakult a szervező bizottság

Déva. Saját tudóstíonktól. Jóllehet a magyarok belépése a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalba, illetve annak magyar alosztályába már ország-szerte régen kezdetét vette, a dévai magyarság mindeztől mit sem tehetett ebben az ügyben. Ennek pedig az oka az volt, hogy a magyarság vezetői és dr. Drăgan Gheorghe dévai polgármester között lefolyt tárgyalások eredményeképpen a polgármester kijelentette, hogy a magyar alosztály létesítésére még felsőbb utasításokat vár. A polgármester most több dévai magyar vezető férfival ismét megbeszélést folytatott, mely után elhatározta, hogy külön ívet fektet fel a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal magyar alosztálya, illetve tagjai részére. A magyarok belépése ennek az ívnek az aláírása által történik meg az Arcvonal magyar alosztályába.

Ennek értelmében a napokban felhívás jelent meg, amelyben felkéri a dévai magyarokat, hogy minden 21-ik életévét betöltött férfi és nő lépjen be az alosztályba, mivel mindenkinek egyéni érdeke is, hogy az Arcvonal tagja legyen.

Kiemeli a felhívás azt is, hogy azok is jelentkezni kötelesek, akik már egyszer aláírták a belépési nyilatkozatot, mivel dr. Drăgan Gheorghe polgármester véleménye szerint hivatalból, új nyilatkozattétel nélkül, az eddig beiratkozott magyarokat nem teheti át a magyar alosztályba, emiatt szükséges az újból való jelentkezés, illetve az alosztályba való új beiratkozás.

Ennek értelmében csütörtöktől kezdve megindult a jelentkezés s már eddig is nagyszámban írták alá az ívet.

Megindult a Bánságban a magyarság szervezése.

Temesvár. Saját tud. A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal magyar alosztályának szervezésére az első napokban *Dadányi György*, az EGE bánsági felügyelője kapott megbízást. Miután a szervezkedés mind nagyobb arányúvá vált és összekapcsolódott a Magyar Népközösség előkészítésével is, szükségessé vált a megbízások körének kiszélesítése. Gróf *Bánffy Miklós*, mint a Magyar Népközösség elnöke most értesítette *Kakuk János dr.* főorvost, a Magyar Ház R.-T. és a temesvári Ma-

gyar Dalárda elnökét, hogy őt bizta meg a bánsági szervezkedés legfőbb irányításával és *Dadányi György* megbízásának fenntartása mellett még a következő magyar vezetőknek adott szervezőbizottsági megbízást: *Lázár László*, *Martzy Mihály*, *Ördög János*, *Páll György dr.* és *Szappanos Gyula* Temesvár, továbbá *Arató Andor*, *Lugos* — Szörénymegye területére — és *Szatmáry Lajos dr.*, *Oravicza*, *Krassómege* területére. A szervezkedések *Kakuk János dr.* irányítása mellett folynak.

A temesvári városrészek magyar vezetői egyhangú helyesléssel tudomásul vették a megbízásokat és a maguk részéről is felkérték *Kakuk dr.-t*, az ideiglenes bánsági szervezőbizottság elnöki tisztének, *Páll György dr.-t* pedig a titkári tisztség ellátására.

A Nemzeti Ujjászületési Frontjába és a Magyar Népközösségbe való szervezési vezetőségre a városrészek magyar vezetői harminckét tagu központi szervezőbizottságot létesített, amelynek tagjai: *Kakuk János dr.*, *Bogna Miklós*, *Dadányi György*, *Debreczeni István*, *Dóczy Árpád*, *Dominich László*, *Fodor József*, *Györbiri Dezső dr.*, *Gyulai János dr.*, *Klemens József*, *Kun Ferenc dr.*, *Lázár László*, *Litsek Akos dr.*, *Lőrincz István*, *Martzy Mihály*, *Mesterházi Nagy Gyula*, *Molnár Károly*, *Nagy Károly*, *Nagy Vince Lajos*, *Obeszt Zoltán dr.*, *Ördög János*, *Páll György dr.*, *Péter*

János, *Stumpfoll Dezső dr.*, *Szappanos Gyula*, *Szatmáry László*, *Takács Kálmán*, *Telegdi Nándor dr.*, *Teleki Endre*, *Tóth Benjámín*, *Tóth Sándor*, *Vinhetich Endre dr.*

A tizenkéttagú végrehajtó bizottság tagjai lettek: *Kakuk János dr.* elnök, *Dadányi György*, *Debreczeni István*, *Dominich László*, *Fodor József*, *Gyulai János dr.*, *Lázár László*, *Martzy Mihály*, *Ördög János*, *Páll György dr.*, *Péter János*, *Szappanos Gyula*. Az ideiglenes bánsági központi szervezési iroda Temesvárott a Belvárosban, *Piața Unirii* 8 szám alatt van *Páll György* irodájában.

Nagyváradon erős ütemben folyik a magyarság beiratkozása az Arcvonalba.

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad magyarság vezetői már pár héttel ezelőtt megállapodást létesítettek dr. *Chirila* Augustin polgármesterrel, aki engedélyezte, hogy a magyar lakosságnak az Arcvonalba való beiratkozása a Magyar Házban (*Duca-utca* 9. sz. alatt) történjék. Azóta a nagyvárad magyarság nap mint nap nagy számban jelentkezik beiratkozás céljából, ahol a beiratkozás 9—1 és 4—7 óra közötti hivatalos órák alatt történik.

Csikmegeye sorsa a gyulafehérvári értekezleten.

Csikszereda. Saját tud. Dr. *Vasu Alexandru* ügyvéd, a Csiki Ügyvédi Kamara elnökét, dr. *V. Tincu* városi tisztifőorvost, *Teodor Chindea* gyergyószentmiklósi román gimnáziumi igazgatót, *Vogel* Jakab megyei állatorvosi főfelügyelőt, *Roman* Robu igazgatótanítót, *Diaconescu* gyergyócsomafalvi ig. tanítót és *Györke* Árpád zsigódi ny. igazgatótanítót Gyulafehérvárra hívták össze, ahol résztvettek a *Silviu Dragomir* kisebbségügyi miniszter elnöke alatt lefolyt politikai tanácskozáson. A tanácskozás tárgya volt a „Nemzeti Ujjászületési Front” megyei jegyzőjének kinevezésére javaslatok tétele.

Shanghaiban orvgyilkosok lelőtték a mandzsu külügyminisztert

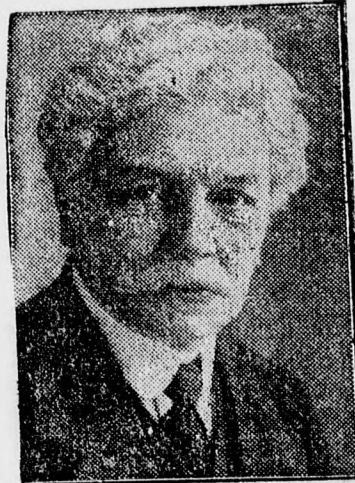
Sanghaiból jelentik: *Cseng-Lohot* a mandzsu-kormány külügyminiszterét az itteni japán meggyében levő lakásán meggyilkolták. Vasárnap délután hét ismeretlen egyén hatolt be a lakásba és revolverlövést adott le a külügyminiszterre. A merénylők aztán azonnal elmenekültek. *Cseng-*

Lohot azonnal kórházba szállították, de súlyos sérüléseibe rövidesen belehalt. Ugyanebben az időben az engedményes területen ismeretlen egyének rálöttek négy japán katonára és súlyosan megsebesítették őket.

Sanghaiból jelentik: Egy japán repülősztag a tegnapi nap folyamán bombázta Nanyang városát. A légitámadás során 68 lakos életét veszttette tizen pedig súlyosan megsebesültek.

A belga kormányválság továbbtart

Brüsszelből jelentik: A belga kormányválság még egyre tart. *Pierlot* a kormányalakítással megbízott katolikus párti államminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy az uralkodó kihallgatáson fogadta, amikor is ismertette a belpolitikai helyzetet. Őfelsége nem vonta vissza a megbízást s így tovább folytatja a tárgyalásokat a kormányalakításra vonatkozólag.

Henry Jaspar, volt belga miniszterelnök, 68 éves korában váratlanul meghalt

Pörge Celesztin volt, a kolozsvári színház akkori tragikus színésze, aki Sándor grófot még hazulról ismerte, mert Pörge Celesztin bejárt a grófi házhoz ebédre, vacsorákra. Az öreg gróf nagy Maecónása volt a színészeknek és minden bohém társaságnak.

Viisszafelé:

— Csak sétálgatok Celesztin bácsi.
— Az elcsodálkozott:
— Ilyen időben?
— Igen.
— Megfázik urfi!
— Köpeny van rajtam.
— Nem jön be a színházba?
— Csak hét krajcárom van.
— Nem baj — mondta a színész. — Beviszem Engyen is. En játszóma este Moor Károlyt és Ferencet egyszerre Schiller „Haramiái”-ban. Jöj-jön be Sándor urfi, de azután tapsoljan és kiáltson, de csak nekem.
— Akkor jó — egyezett be örömmel a kis gróf.

Pörge Celesztin bevitte a földszintre, de ott nagyon kényelmetlenül érezte magát. Hátha meglátja valamelyik tanára. Hely, mi lesz akkor! Meg a macska is fészkelődni, izegni-mozogni kezdett köpenye alatt.

— Celesztin bácsi, nem mehetnék inkább fel a karzatra? — kérdezte meg.

— Miért? Örvendek, hogy szívességet tehetsz az urfinak. Hányszor szerencsétlen engem édesapja ebédre kegyes meghívásával magas uri társaságokba, hogy az Isten sokáig megtartsa e jószokását.

— Igen, de itt meglát valamelyik tanárom, kikapok odahaza az intézetben. A karzaton azonban elbujok.

— Az már más — bölintott a színész és felvezette a kis diákokat a karzatra.

Még korán volt. Alig ültek egy páran a színpadban. A gyermek betelepedett a zenekar fölé az első sorba. A pedellus macskáját az ölébe tette, amely kedélyesen dorombolva hízogott. A kis gróf elvakargatta a hátát és eljászott a füleivel.

Lassan megett a színház. Megkezdődött a darab is. Celesztin urat sokáig tapsolták, éljenezték. A darab óriási tetszés mellett folyt. A kis Teleki is vörösré tapsolta a kezét ígérétehez híven. A macska azonban mindjobban nyugtalanodni kezdett az ölében. A döngő taps mindegyikben megrettentette és egy brizetlen pillanatban rászökött a karfára. A kis gróf ijedten utána nyult, de az állat belekarmolt kezefejébe, úgy hogy jédében és fájdalomában nagyot lökött a macskán és ledobította a parkányról. Hogy az befördült a zenekarba. Eppen abban a pillanatban, mikor Moor Ferenc szerelmet velt az Amáliának. Az állat a nagydobra esett, amely akkorit szől pöffnyva, mintha teljes erőből rácapptak volna. De be is szakadt a dob bőre, mely alatt eltűnt a kezesvenen nyávogó macska. A dobos azt sem tudta, mit csináljon ijedében, csak átvette magát a mellvédre, mely elválasztotta a zenekart a nézőközönségtől. Eppen egy testes aeszonyosság ölébe ugrott, aki úgy feleikített, mint az ijedt dísznövény. A macska nyávogott, köpködött a dobban. Ruzicska mester megijedt. Gyergvay, az első hegedős elezörnyedt. Revecza, a fagottos nagyot fújt hangszerebe. Olyan zürzavar keletkezett, mintha tüzet kiáltottak volna. Szerencsére Celesztin ur nem veszttette el lélekjelenlétét és tovább deklamált a színpadon, míg a zenészek ki-tették a beszakadt dobot macskástól együtt.

A kis grófot nem vette észre senki, így nem tudódott ki, hogy tulajdonképpen hogyan potylyant bele a macska a nagydobba. Csak Celesztin ur sejtett valamit, de nem merte elmondani, mert félt, hogy elesik a jó Teleki traktáktól.

Az urfi azonban másnap náter Bonda alapon elnadrágolta, mert kitudódott a szokási kísérlet.

Amit pedig itt leírtam mind szóról-szóra meg is történt valóságban. Aki nem hiszi, maga is meggyőződhetik, ha előkeresi valamelyik poros könyvtárból Teleki Sándor gróf emlékiratait és fellapozza ezt a kis epizódot a híres főur ezernyi kalandos életéből.

POLYAK ISTVÁN:

ROMAI LEVÉL

Ünnep helyett temetés

Tardini prelátus szavai szerint a Szentatya halála nem volt meglepetés, hiszen a halál két év óta állandóan ajtója küszöbén leselkedett reá. A halál időpontja azonban, a 77 éves koronázási évforduló, a 10 éves lateráni egyezmény évfordulójának előestje, mindenkit megrendített. Mindenki tudta, hogy a Szentatya mennyire vágyott ezt a napot elérni. Olaszország összes püspökeit maga köré akarta gyűjteni és így akarta a tíz éves béke áldásait a Te Deumot előmádkozni. Azt akarta, hogy a másik oldalon is lássák az ő örömét, azt akarta, hogy a szeretet hártsa el a béke útján mutatkozó akadályokat.

Az olasz püspökök elindultak az ünnepségre és temetésre érkeztek. A Szent Péter-bazilikában már minden kész volt az ünnepségre. A falakon, oszlopokon mindenütt aranyszegélyű bibordamaszt. A pápai oltár ünnepi díszet öltött. Most minden díszet eltávolítottak. A gyász színe borult mindenre. Az anyjára várt évfordulón napon bevonult a halott pápa a bazilikába. Ezek a büszke falak annyiszor halották az ünneplő tömeg ujjongó lelkesedését, annyiszor visszhangozták a nagy pápa nevét. Ma ők is gyászolnak. A Libera akkordjai tompan, méltóságos hullámszerűen kavargognak a gyászoló falak között.

A bazilika harangjai lassu kongatással sírják bele a gyászt a februári alkonyatba. Igen, sírnak ezek a harangok és sírásukat meghallja mindenki a világon. Sírnak az emberek helyett. Igazi keresztény gyász ez, a világ gyásza.

Róma gyászra ébred

Pénteken reggel a mi időszámításunk szerint 6 óra 31 perckor, halt meg XI. Pius pápa. Félóra múlva már az egész Róma tudta a szomorú hírt. Az emberek megállnak az utcán és mélyszégyen megrendüléssel mondják egymásnak: Il Papa è morto, a Pápa meghalt. Pedig már mindenki tudja.

Ahogy az utcára lépek, kis pékinas állít meg. Azt kérdezi, hogy miért nem szólnak a harangok mindenütt a templomokban, hiszen meghalt a pápa. Minden lépésnél megállítanak. Mindenki tudja és mégis mindenki kérdezi. Mindenki várta és mégis mindenkit meglepett. Mindenki tudta, hogy nyolcvankét esztendő, beteg aggyán és mégis vártannak tartják a halálát. Hiszen alakja, élete annyira összeforrott alkotásával. Az első pillanatokban talán nem is tudná valaki megmondani, hogy a nagy pápa életéből mi jut a mulandóságnak.

Az újságok külön kiadásai hamar elkészülnek. Mindenkinek újság van a kezében. Dél felé már hatalmas tömeg hullámszerűen a Szent Péter-téren. Néma csendben, komoly összeszedettséggel nézik a pápai lakosztály ablakait. Ott, az ablakok mögött, ott fekszik halottas ágyán XI. Pius pápa. Bent a bazilikában is sokan vannak. Különösen Szent Péter sírja körül. A halott pápa lelkiüdvéért imádkoznak.

Dél felé tíz órakor már az iskolák is becsümtetik az előadásokat. A tanítók, tanárok mindenütt a nagy pápát méltatják növendékeik előtt. A középületeken félérbocra eresztik a gyászszalagos zászlókat. A hivatalok szünetelnek. Mindenkinek meg kell tudnia és meg kell éreznie, hogy meghalt a pápa.

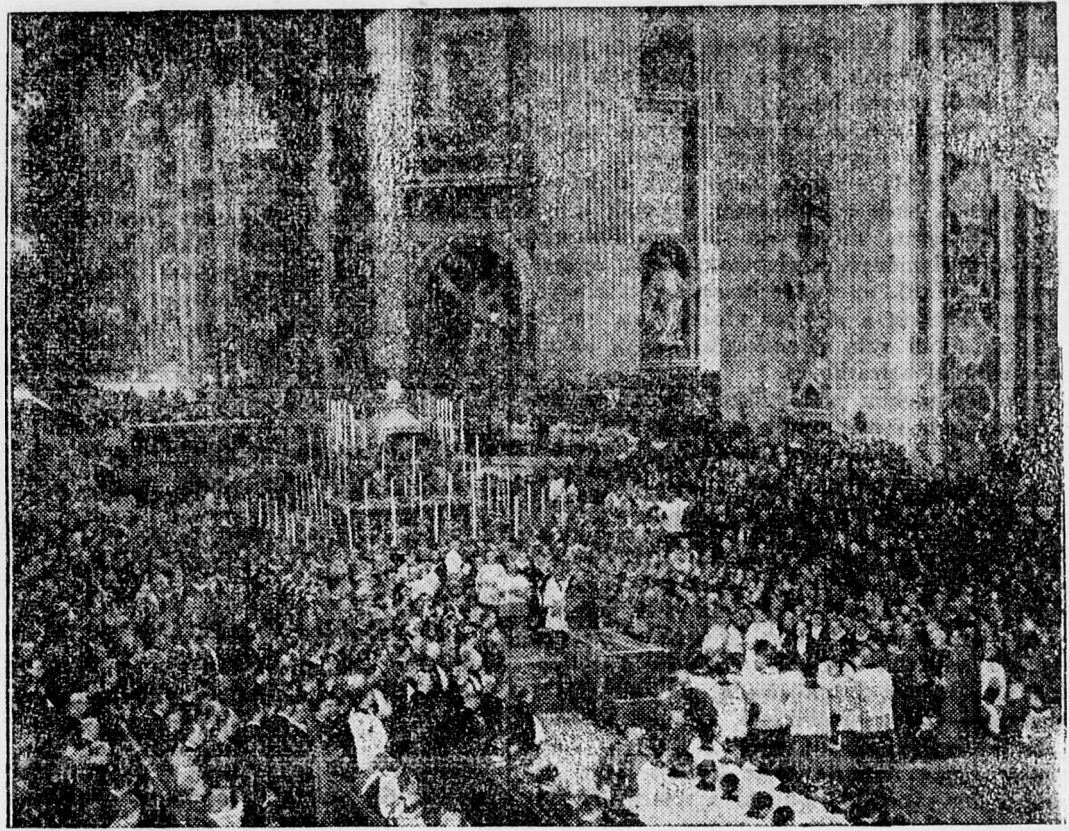
Az olasz rádió azonnal átveszi a gyászt. A pápa halála napján minden más kimarad az előre elkészített másorból. Megható méltatások, hírek és egyházi gyászzene hirdetik az általános nagy gyászt.

Az újságok, kivétel nélkül mind, állandóan egész első oldalon hozzák a pápa halálával kapcsolatos eseményeket. Mindent, a leaprólé-

kosabb részletességgel. Különösen kiemelik a meghalt pápa korszakalkotó békeszerető munkáját. „Il papa della conciliazione” — ez a hivatalos Olaszország felfogása. Nem is csodálkozhatunk ezen, hiszen maga a Szentatya is olyan sokszor, olyan nagy szeretettel beszélt erről. A lateráni egyezmény után pedig egyik beszédében úgy jellemezte a kibékülést, hogy azzal visszaadta „az Istent Olaszországnak és Olaszországot az Istennek.”

A fasiszta nagytanács gyászülést tartott. A császár-királyi család nyolc napos gyászt tart.

Gyászol Róma — ezt minden lépésnél megállapíthatja bárki és még azt is, hogy a külső gyász igazi, benső gyászt takar.

XI. Pius pápa ravatala, a temetési szertartás alatt, a római Szent Péter bazilikában

Az angol és francia vezérkarok együttes tanácskozása

A francia kormány kérte az összejevetelt az általános helyzet és a gyarmatbiroalmi érdekek megtárgyalására

Párizsból jelentik: A Figaro londoni tudósítója közli, hogy a francia kormány javaslatot tett az angol kormánynak a két ország vezérkarainak együttes tanácskozásaira. A vezérkari tárgyaláson a jelenlegi zavaros politikai helyzeteket és a két ország gyarmatbiroalmának helyzetét tisztázná. A francia lapok megírják, hogy a tengerentúli

birodalom határai sokhelyen szomszédosak és így célszerű volna egy közös védelmi terv kidolgozása. Az angol kormány a francia javaslatot élénk helyesléssel fogadta. A legutóbbi minisztertanáson foglalkoztak a kérdéssel és megtárgyalták a kelet-afrikai és a földközi tengeri francia-angol együttműködés lehetőségeit.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ára a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

Franciaország küldöttje, Berard szenátor Burgosban bevégezte tájékoztató megbeszéléseit

A spanyol nemzetiek azt kívánják, hogy szűnjék meg a francia külpolitika kétértelmű magatartása

Párizsból jelentik: Francia részről igen nagy fontosságot tulajdonítanak Berard szenátor második burgosi utazásának. Kormánykörökben bizakodóan ítélik meg a folyamatban lévő francia-spanyol eszmecsere kilátásait és remélik, hogy Berard szenátor útját teljes sikerrel fejezi be. Berard szenátor felkéri Franco tábornokot, hogy személyesen és hivatalos formában is ismétlje el azt a nyilatkozatot, amit Jordana tábornok nemzeti spanyol külügyminiszter a nemzeti kormány nevében tett Berard szenátor első burgosi látogatása alkalmával. (Jordana akkor azt mondta, hogy a polgárháború befejeztével Franco tábornok a maga hadseregéből elbocsát minden idegen önkéntest.) Francia lapok véleménye szerint a francia és az angol kormány Berard szenátor utazásának sikerétől teszi függővé a nemzeti Spanyolország jogi elismerését. A francia lapok hangoztatják, hogy erre nézve Párizs és London egyidőben fogja nyilvánosságra hozni elhatározását.

Burgosból jelentik: Berard francia szenátor befejezte a Franco-kormányval való tárgyalásait s hétfőn már vissza is utazik Burgosból. A kíséretében levő külügyminiszter főtisztviselők egyike úgy nyilatkozott, hogy a szenátor csak eszmecsere folytató, aminek nem volt bizonyos megegyezésekre irányuló tárgyalás a jellege. Csak általános tájékozódást végzett az eszmecserevel. A spanyol nemzeti lapok egy szót se írnak Berard szenátor burgosi tartózkodásáról és megbeszéléseiről.

**A francia lapok felszólalása
Azanáék párizsi működése ellen és
a spanyolországi közkegyelem érdekében**

Párizsból jelentik: A francia lapok erős hangon bírálják a spanyol köztársasági vezetők változó állásfoglalásait. Az *Excelsior* többek között a következőket írja: Azana köztársasági elnök cáfolatot adott ki, amelyben nem ismer el magának egy olyan rendeletet, amely aláírását viseli. Véget kell vetni egyszer ezeknek a kompromittáló látogatásoknak. Azana vagy mondjon le vagy távozzék Madridból. A *L'Epoque* a következőket írja: Angliának és Franciaországnak nem kellene megvárnia a spanyolországi harcok végső befejezését és el kellene ismerniök Franco kormányát, ha megfelelő biztosítékot kapnak arra vonatkozólag, hogy Spanyolország független nemzeti politikát folytat.

Az *Excelsior* arról ír, hogy a spanyol köztársaságiak föltétlen meghódolása után a Franco-kormánynak széleskörű amnesztiát kellene adnia. Ezt a közkegyelmet a francia és angol kormányok ugyan nem akarják elfeltételül tűzni a spanyol nemzeti kormány diplomáciai elismeréséhez, de mégis nagyon előmozdítaná az elismerést. A *Matin* azt írja, hogy a francia kormány és Franco kormánya között őszinte kimagyarázkodás szükséges. A nemzeti spanyol kormány körében azt kívánják, hogy Franciaországban szűnjék meg a kétkulacsos politika, mely a spanyol nemzetiekkel is megegyezést keres, de ugyanakkor a spanyol köztársaságiakat is támogatni akarja.

**Egy vörös véstörvényszéki főügyész,
ki milliókat zsarolt össze
a kivégzettek vagyonából.**

Barcelonából jelentik: Barobero, a köztársaságiak véstörvényszékének volt főügyésze a hadbíró előtt beismerte, hogy 1700 személy lemeszárolását rendelte el. Barobero külföldön 5 millió pezétát helyezett el és erről a pénzről kijelentette, hogy fizetéséből gyűjtötte. A had-

bírószak azonban megállapította, hogy a volt főügyész nagy összegeket zsarolt ki letartóztatottaktól. Az összegek átvétele után azonban mégis kivégeztette őket.

**Háromszázötvenezer főnyi újjászervezett
nemzeti hadsereg indul támadásra.**

Burgosból jelentik: Nemzeti spanyol körök véleménye szerint a polgárháború befejezése

**Hatvanegyezer menekült visszatért Spanyolországba
350 ezer maradt Franciaországban. — Rendbontó elemek
a menekültek között**

Hendayeből jelentik: A tegnapi nap folyamán újabb 4000 köztársasági katona hódolt be Franco tábornoknak. Átlépték a francia határt és letették a hűségkürt a nemzeti Spanyolországba. A Franciaországba menekült katalán hadseregből eddig 61 ezer ember tért vissza Spanyolországba.

Párizsból jelentik: A vasárnapi minisztertanácsban Sarraut belügyminiszter beszámolt a spanyolországi menekültek helyzetéről. A belügyminiszter kijelentette, hogy teljesen tévesek az egyes újságok által közölt állítások, amelyek menekültek egészségügyi helyzetére vonatkoznak. A siralmas állapotokról való állítások legalább is túlzottak. Menekült van 350 ezer; ezek közül a sebesültek és a betegek száma jelenleg 11.000. A kormány elhatározta, hogy a lehető legrövidebb időn belül igyekszik elintézni a menekültek visszatérését Spanyolországba.

Párizsból jelentik: St. Efiemben letartóztattak néhány Spanyolországból elmenekült bolsevistát, akik vonatrablást kíséreltek meg. A merénylők súlyos tárgyakat helyeztek el a vasúti síneken, a vonatvezető azonban észrevette a fenyegető veszélyt. Bordeauxban 200 spanyol menekültet tartóztattak le, különböző bűncselekmények miatt. Narbonneban letar-

csak órák kérdése. Franciaország és Anglia jogi elismerése csak megkönnyítené a kibontakozást. Mindezekről a nyilatkozatoktól függetlenül azonban Franco tábornok nagyszabású előkészületeket tett az utolsó támadásokra. A nemzeti spanyol hadsereg vezetői újjászervezik az egész hadsereget és a meginduló offenzíva során 350 ezer kitűnően felszerelt sorkatonát dobnak harcra. Franco tábornok ugyanolyan gyors ütemben szándékszik lebonyolítani a középső zóna bevételeit, mint azt Kataloniában tette.

Madrid heves ostromtűz alatt.

Madridből jelentik: Szombaton délután a nemzetiek több repülőgépe bombázta Madridot, ugyanakkor a nemzetiek tűzérsege is erős tűz alá vette a várost. Vasárnap erősödött a város ostroma. Minden tíz percben egy-egy nehéz bomba hullott alá Madridba azokra a helyekre, melyeken a vörös hadsereg laktanyái, raktárai és egyéb hadászati központjai vannak.

tóztattak 14 spanyol anarchistát, akik megszöktek a gyűjtőtáborból. Mindeniknél nagymennyiségű aranyrudat és rablott ékszert találtak.

**A külföldre szállított spanyol mű-
kincsekből kiállítás rendeznek
Párizsban, Genfben és Londonban.**

Párizsból jelentik: A *Paris Soir* úgy tudja, hogy a spanyol köztársaságok által Spanyolországból kihozott műkincseket Párizsban, Genfben és Londonban kiállítják. A kiállítás jóverelmét a nemzetközi Vörös-Kereszt javára ajánlják fel. A lap a továbbiakban azt írja, hogy a Népszövetség rendezésében április és szeptember hónapok között külön kiállításokat rendeznek Goya, de Valesquez és Murillo műveiből.

**Lengyelország és Egyiptom elismerte
a Franco tábornok kormányát.**

Varsóból jelentik: A lengyel külügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a lengyel kormány jogilag elismerte a nemzeti spanyol kormányt.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy jogilag elismeri a spanyol nemzeti kormányt és diplomáciai képviselőt küld Burgosba.

Roosevelt visszaadhatja-e az angol királyi pár washingtoni látogatását?

Nagy tanácskozás az amerikai kormány körében

Londonból jelentik: A washingtoni kormány alapos mérlegelés tárgyává tette azt a körülményt, hogy Roosevelt elnök visszaadhatja-e az angol királyi pár látogatását. Az amerikai kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elnök nem köteles az európai meghívást elfogadni. Állásfoglalásukat a következőkkel magyarázzák:

1. Az angol királyi pár amerikai látogatása nem közvetlen Rooseveltnek szól, mivel György király és felesége csak kanadai utazásának kapcsán ejti utba Washingtont.

2. Az angol uralkodó párnak egész élete folyamán alkalma van hasonló udvarias látogatást tenni, de az amerikai elnök megbízatása csak bizonyos ideig tartó.

3. Roosevelt elnök egyúttal miniszterelnöke is az Egyesült Államoknak és így nem hagyhatja el hosszabb időre az ország területét.

Az amerikai kormány véleménye szerint azonban annak semmi akadálya sincs, hogy Roosevelt elnök mandátumának lejárása után visszaadja ezt a látogatást. Roosevelt elnököt belpolitikai okok tartják vissza ettől az európai lá-

togatástól. De külpolitikai okai is vannak a látogatástól való tartózkodásnak. Nem akarja azt a látszatot kelteni, hogy beavatkozik az európai ügyekbe és hogy Wilson módjára ő is világmegváltóként akar szerepelni.

**Himmler német birodalmi
rendőrfőnök vadász-kirándulása
Lengyelországban**

Varsóból jelentik: A lengyelországi látogatásra érkezett Himmler német birodalmi rendőrfőnök tiszteletére a lengyel kormány vadászvendégséget rendezett a bieloviciei erdőségeken. A vadászaton Himmleren kívül résztvett Koscialkowsky népjóléti miniszter és Zamorsky tábornok a lengyel rendőrség főnöke. A vadászat három napig tart. A vasárnapi vadászaton vadászokban ejtettek nagy zsákmányt. A hétfői vadászatokon résztvett Moltke német nagykövet is.

Egy magyar tehetség elmulása

Jakab András szobrászművész tragikus halála

Bucuresti, február hó. Szomorú magyar sors teljesült be Jakab András szobrászművészen, akit a napokban temettünk el a bucuresti-belui temetőben. Mindössze harminckét éves volt, de annyi küzdelemmel, hányódással, szenvedéssel teljes élet zárult le koporsójával, hogy elegendő lett volna egy aggastyánkorban elhunyt ember számára is.

A brassómezei Csángó-föld szülöttje volt, híres Hétfalué, amely annyi széptehetségű értelmiségi munkást adott már a magyarságnak. Jakab András szegény, bácsfalusi, evangélikus harangozó fia volt. A brassói faipari iskolában tünt fel tehetsége s mint jó tanuló, sokatígérő fiút az evangélikus gyámintézet segítette tanulmányainak folytatásában.

A gyámintézet szerény támogatásával jött Bucuresztbe, hogy beiratkozzék a képzőművészeti főiskolán. Az első időben végigszervezte a diáknyomor minden elképzelhető nélkülözését. Kint lakott az egyik legtávolabbi külvárosban, a Belu-ban, majdnem egy órai járásra a villamos végállomástól s onnan gyalog járt be mindennap a főiskolára, csikorgó téli hidegben úgy, mint a fővárosi kánikula retentő hevében.

A napi tizenhat kilométeres gyaloglás, a fázlódás és hiányos táplálkozás megviselhetette amugy is gyenge szervezetét, de akaratát, a művészethez való ragaszkodását és saját tehetségébe vetett hitét nem törhette meg. Kitartóan dolgozott s rögtön feltűnt tanárainak, akik kitüntetően foglalkoztak vele és a legszebb jövőt jósolták neki.

A kiváló képzőművészeti főiskolás ifjut aztán a bucuresti magyar társadalom vette pártfogásába. Két áldozatkész orvos, Bakk Elek és Papp Béla gondoskodtak két-két évig fenntartásáról. S az anyagi gondoktól némiképp mentesült fiatalember akkora lendülettel látott munkához, hogy már diákkorában a Hivatalos Szalon csaknem valamennyi kiállításán több munkájával szerepelt, sőt előkelő díjakat is nyert. Ezek a sikerek hamar forgalomba hozták a nevét, a fővárosi lapok elismerő bírálatokat közöltek modern felfogású, mély elgondolással és fejlett technikai készséggel mintázott szobrairól; hivatalos tényezők sem tagadták meg tőle az elismerést, de azt nem tudta elérni a tehetséges csángó fiú, hogy ösztöndíjjal segítsék pályafutását.

Képzőművészeti tanulmányainak elvégzése és a rajztanári oklevél megszerzése után mégis kimódolta magának, hogy külföldi tanulmányútra menjen. Budapesten dolgozott s ottani illetékes körök nemcsak hogy igazolták a bucuresti művész-körökben róla kialakult jóvéleményt, hanem lehetővé tették számára, hogy néhány hónapot Olaszországban is eltöltjön.

Megerősödve és kiszélesedett látókörrel érkezett haza Bucuresztbe. Dolgozott, kiállításokon vett részt, sok energiát pazarolt mindenféle pályamunkák készítésére, fel is mutatott gyönyörű eredményeket, néha nagy megalkuvásokra is vállalkozott.

Rövid időre sikerült segédtanári állást kapnia az egyik fővárosi iskolában. De nem véglegesítették. Messzi vidéken, Silistrán kapott volna ugyan rendes tanári kinevezést, de ő ezt nem fogadta el. Az volt a meggyőződése, hogy nem szabad eltávolodnia a művészi élet hazai központjától, ahol fejlődésének biztosítékát, szabad művészi pályán való megélhetésének lehetőségeit látta.

Közben megházasodott s új családi viszonyai kissé eltávolították a magyar élettől. Műtermet rendezett be a takaros kis villában, ami felesége hozománya volt. S megkezdődött számára a szabad művész küzdelmes élete.

Tavaly a fővárosban önálló kiállítást rendezett műveiből, aminek igen nagy sikere volt, sokat írtak róla a lapok.

Nehéz volna ma részletezni ami ebben a fiatal művészlelkében felgyülemlett. Bekövetkezett az időpont, mikor nem érezte már magát otthon sehol. Nagy erőfeszítések-

kel igyekezett vissza a magyar életbe. Az utolsó időben e sodrás ellen folytatott küzdelmei nagyobbak, idegőrlőbbek, beteg szívét jobban megrendítők lehettek, mint fiatal diákéveinek nélkülözései.

Az az éjszaka, amelyen a lakóját üldöző rendőrök rövid tűzharc után leterítették a kis villa szobaurát, Cristescu tanárt, ágyban fekvő betegen érte őt. Súlyos influenzában feküdt.

Temetésére, eljöttek öreg szülei Bácsfaluból. És a koporsófedél lezárása előtt megtörtén, zokogva csókolták művészfiúk boltozatos, szép, halott homlokát. A fiút, aki elindult Hétfaluból, hogy dicsőséges pályát fusson be, de akit új családi összeköttetései olyan tragikus folyamatba sodortak, amelyhez az ő népének semmi köze sincs.

(j. b.)

Román-magyar-cseh-szlovák vasúti értekezlet kezdődik Budapesten

Németország szorgalmazására a román-cseh vasúti összeköttetés kérdését tárgyalják meg

Szatmár. Saját tud. Február 21-én a magyar fővárosban, Szatmár megye gazdasági életét rendkívül közelről érintő megbeszélések kezdődnek. A román, magyar és csehszlovák állami vasutak kiküldöttjei gyűlnek itt össze, hogy a szeptemberi események következtében megszakadt román-cseh vasúti összeköttetés tárgyában határozzanak.

A bécsi döntés, mint ismeretes, annak a vasútvonalnak egyrészét, amely Romániából Kárpátaljára, illetve Husztról Prágába vezet, Magyarországnak juttatta. Egyideig Szatmár és Máramaros között is leállt a vasúti forgalom, mivel a vonatok a két város között csak magyar és kárpátorosz területen közlekedhetnek. Amikor azonban az érdekelt államok megkötötték a vasúti egyezményt, Szatmár és Máramaros között a forgalom ismét megindulhatott.

Sokkal bonyolultabb a román-cseh vasúti összeköttetés kérdése. Ez nem is annyira személyforgalmi, mint inkább áruszállítási szempontból érdekli a két országot, különösen pedig Németországot. A Harmadik Birodalom ugyanis előálltszükségletének jelentős részét Romániából szerezte be. A szarvasmarhákat, sertéseket és juhokat vasúti kocsikban, Cseh-

szlovákián keresztül szállították Bécsbe és Berlinbe. Az állatok nagyrészét az északi országokban: Szatmár, Máramaros, Szilágy- és Bihar-megyékben vásárolták össze. A román-cseh vasúti összeköttetés megszakadása után ezek a piacok nagyrészt elvesztették német vetőiket. Az állatszállítás Németország felé bár csökkent, de nem maradt el teljesen, mert a német birodalom egyelőre nem tudja nélkülözni az itteni tenyésztőket. A szállítás azonban csak kerülő úton történhetik, ami vagononként 8—9 ezer leiel megdrágítja az árut.

Ezért szorgalmazta Németország a budapesti vasúti értekezlet összehívását. A budapesti, berlini és prágai nagy szállító cégek szombaton értesítették szatmári megbízottaikat arról, hogy az értekezlet Budapesten február 21-én ül össze és azon több megfigyelővel Németország is képviselteti magát.

Beiktatták hivatalába a csiki megyefőnököt

Megértő, egyenlő elbánást és a megye lakosságának jólétét igéri szózatában

Csikszereida. Saját tud. Gheorghe Teodorescu ezredes, megyefőnököt a megye, községi, városi és központi közigazgatási tisztviselőinek jelenlétében ünnepélyesen beiktatták hivatalába. Ez alkalommal a megyefőnök beszédét mondott és válaszolt azokat az irányelveket, amelyek szerint kívánja intézni a megye ügyeit.

Teljes törvényességet, megértést és egyenlő elbánást hangoztatott a székely lakossággal szemben. Ezt elvárja az összes megyei köztisztviselőktől is. Gazdasági, pénzügyi, vallási és társadalmi, valamint iskolai téren szigorúan fog alkalmazkodni az érvényben lévő kisebbségi törvényekhez és rendelkezésekhez. Tárványitva áll hivatala ajtója mindenki előtt. Készséggel meghallgat mindenkit alapos panaszával és hatáskörébe eső ügyekben késedelem nélkül intézkedik. Vallásos, becsületes, királyhű magatartást kíván ezzel szemben mindenkitől és közös, szorgalmas, az ország érdekeit szolgáló munkát és közreműködést.

Teodorescu megyefőnök a beiktatása alkalmával elmondott beszéde értelmében szózatot is intézett a lakossághoz, amelynek falragaszokon hozták tudomására a megyefőnök jószándékú célkitűzéseit.

Corsó mozgó.

Csütörtöktől:

Az örök titok

J. Spillmann jezsuita páter világhírű színművének filmváltozata.

Rendezték:

Farkas Miklós és György István. A zenét Liszt és Berlioz eredeti motívumainak felhasználásával írta és dirigálta: Koudela Géza.

Főszereplők:

Az abbé — — — — — Harsányi Rezső
A gyilkos — — — — — Gárday Lajos
Catherine — — — — — Fedák Sári
Püspök — — — — — Lehotay Árpád
Mme Blanchard — — — — — Vágóné Margit
Jolly — — — — — Sulyok Mária

Az örök titok

az emberi méltóság, a valóságos szeretet, a hőies önfeláldozás mesterei játéka!

Nincs ma film, amely ennyire kimutatná mire képes egy igazi ember, ha hinni tud!

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félfévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Felhősebb idő, helyenként eső és futó havazás. A hőmérséklet alig változik.

Zürichi zárlat. Párizs 16.65, London 20.65 fél, Newyork 460 fél, Brüsszel 74.22 fél, Miláno 13.17 fél, Amsterdám 236.15, Berlin 176.75, Prága 15.07 fél, Varsó 83.12, Belgrád 10, Bucuresti 337.

HAJÓJÁRAT BÉCSTŐL GIURGIUIG. Bucarestből jelentik: A dunai hajójáratok megindítása alkalmával bevonnak a forgalomba egy német hajót is, amely a jövőben Bécs és Giurgiu között bonyolítja le a forgalmat. A német hajó 1400 utas szállítására alkalmas.

Megalakult az újságírói vasuti jegyeket szétosztó bizottság. Bucurestiből jelentik: Az újságírói vasuti szabadjegyek ellenőrzésére és szétosztására alakult bizottság tagjai a következők: Elnökök: Eugen Titeanu államtitkár, tagjai: Ion Dragu sajtóigazgató, Sandulescu, a fővárosi újságírók szindikátusának elnöke, Victor Alboteanu, propaganda államtitkarsági igazgató, Ion Maxim, a vasuti vezérigazgatóság kiküldötte, C. Petrescu, a hivatásos újságírók egyesületének megbízottja, Sebastian Bornemisa, az erdélyi sajtószindikátus elnöke, Leon Boga professzor, a besszarábiai újságíró szindikátus elnöke. A bizottság első ülését február 23-án, csütörtökön tartja.

NYOLCMILLIÓ LEIS KÖLTSEGGEL FELÉPÍTIK AZ ÚJ EGYETEMI KLINIKAI ÉPÜLETEKET. Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári egyetemi klinikák kibővítése céljából új klinikai épületeket építenek. A munkálatokat még ebben az évben megkezdik és be is fejezik. Az építési költségek az eddigi számítások szerint nyolcmillió leire rugnak.

Nagyobb mennyiségű robbanóanyagot szabadult meg a prágai központi rendőrség. Prágából jelentik: A cseh fővárosban nagy megrökönyöt keltett az a hír, hogy a napokban felfedezték: a központi rendőrség épületét több, mint két évtizeden át hatalmas mennyiségű robbanóanyag veszélyeztetette. Egy Vanesek nevű új tisztviselő ugyanis hivatali szobájában nagymennyiségű dinamitot és más robbanóanyagot talált. A cseh rendőrség 22 évvel ezelőtt kapta a becsomagolt robbanóanyagot, amikor egy ügyben nyomozott és szükséges volt megtekinteni, hogyan csomagolják gyárilag a robbanóanyagokat? A csomagolás közben elfelejtkeztek. Most megállapították, hogy ez a robbanóanyag bármilyen kis rázkódásra felrobbant volna és ebben az esetben a cseh főváros egy egész negyedét képes lett volna levegőbe röptetni. A veszedelemes robbanóanyagot most már eltávolították a rendőrség épületéből.

MENETTÉRTI JEGYEKET VEZETNEK BE A CFR TÁRSASÁGPKOCSIKON. Bucurestiből jelentik: A vasut vezérigazgatósága elhatározta, hogy néhány társasági vonalon kísérletképpen bevezeti a menettérti jegyeket. A CFR autóbuszok menettérti jegyeinek árát 20 százalékkal mérséklék. Az új rendszert azonban egyelőre csak néhány okirállyágbeli vonalon vezetik be.

JÖVŐRE MARADNAK A KOLOZSVÁRI HIDAK ÁTHELYEZÉSI MUNKÁLATAI. Kolozsvár. Saját tud. Kolozsvár városa már éveken keresztül elhatározta, hogy a Ferdinánd király-utí vashídat új híddal cseréli fel, mert a jelenlegi hid nem felel meg a főútvonal megnövekedett forgalmának. A terv szerint a jelenlegi hídat pedig átszállították volna a Vágóhid térre, ahol jelenleg fahíd áll és szintén nem felel meg az ottani közlekedési viszonyoknak. Ezeket a nagyszabású terveket az idén akarták megvalósítani, azonban a nagyarányú munkálatokra az idén nem kerülhet sor, mert a többmillió leit kitevő költségekre nem tudnak fedezetet találni.

MEGHALT OLGYAI FERENC. A KIVÁLÓ MAGYAR FESTŐMŰVÉSZ. Budapestről jelentik: Olgvai Ferenc, kiváló magyar festőművész Budapesten, hatvanhároméves korában, hirtelen elhunyt.

Negyedmillió lei bírságot hajtanak be a mulasztó szatmári előképzősökön. Saját tud. Az itteni adóhivatalok most kezdték meg a katonai előképzősök mulasztása miatt kivetett bírságok behajtását. A bírság összege negyedmillió lei, amelyet közzadók módjára vesznek be az érdekeltek. A törvények értelmében ugyanis azokat a gyakorlatra kötelezett előképzősöket, akik a jelentkezést elmulasztják, esetenként negyven leivel megterhelik. Erről a központ értesíti az illetékes adóhivatalt, amely a bírságot behajtja. A hadkötelesek azonban a mulasztásnak nemcsak a bírság megfizetésénél, hanem a tényleges katonai szolgálat megkezdésénél is hátrányát látják.

A CSIKSZEREDAI TÖRVÉNYSZÉK ÉRTEKEZLETEN TÁRGYALTA MEG A GÁZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEKET. Saját tud. Szombaton értekezletre hívta össze Merisor törvényszéki főnök az összes járásbírói, törvényszéki és ügyészségi tisztviselőket az egyik tárgyalóterembe. Az értekezlet egyedüli tárgya volt a gáz- és repülőanyagok elleni védekezés. C. Nica törvényszéki jegyző olvasta fel a védekezés tárgyában kibocsátott tudnivalókat, mely után adott jelle védőhelyekre vonult a személyzet, a törvényszék és járásbírói összes ügyfeleivel együtt.

Aradon aviatikai központ létesül. Bucurestiből jelentik: A légvédelmi szövetségben ma reggel fontos megbeszélés volt, amelyre Paul Theodorescu tábornok, aviatikai miniszter, a légügyek jelentékenyebb tényezőit meghívta és előtűk nagy előadást tartott. A nemzet érdeklődését — mondotta a miniszter — fel kell kelteni a légügyi iránt, de rámutatott arra, hogy már eddig is öröndetes eredmény volt elérhető. A léghajóminták készítésére 196 kör alakult és ezekben 5000 gyermek készíti a mintákat. Legközelebb a motornélküli repülés tanítására Aradon, Brassóban és lasiban központokat létesítenek. A pilóták száma növekszik és a miniszterium anyagilag fogja támogatni a magánpilóta iskolákat.

KORVIN-KOSZORUS KITÜNTETÉS GULÁCSY IRENNEK ÉS MÉCS LÁSZLÓNAK. Budapestről jelentik: A Magyar Hirlapírók Országos Nyugdíjintézetének közgyűlésén Kosza Miklós elnök üdvözölte Gulácsy Irént, akit Horthy Miklós kormányzó a Korvin-koszorúval tüntetett ki. Korvin-koszorúval tüntették ki még Mécs László plébános premontrai kanonokot, az ismertnevet költőt is. Korvin-láncot kapott Melich János egyetemi tanár, Hüttel Dezső műegyetemi tanár és vitéz Aba-Novák Vilmos.

Eljárás indult egy volt községi körorvos ellen Csikszereda. Saját tud. Az 1937. évben a felcsiki járáshoz tartozó Madéfalva községi székkelylevel Rákos, Göröcsfalva, Csicsó és Madéfalva községek részére körorvosként neveztek ki dr Soiu Gh. orvost, aki minden felszerelés és berendezés nélkül érkezett meg székélselyre. Az érdekeltek községek előjárásághoz fordult, hogy segítsék orvosi rendelője létesítésében. A községek megfelelő összegű támogatást is nyújtottak a kezdő orvosnak, aki a pénzeket fel is vette, azonban a berendezés megvásárlására történt elutasása után nem látta többé a lakosságot. A községek természetesen úgy adták a segélyösszegeket, hogy az orvos vegye meg a szükséges műszereket, használja és eltávozása után maradjon az orvosi rendelő helyi tárgyaikként. Így bünvádi eljárás indult dr Soiu orvos ellen.

Megszökött két rab a nagyváradai fogházból. Saját tud. Hétfőn reggel fél nyolc óra között Tóth Gyula 61 évre és Serban Miklós 33 évre elítelt rabok átfűrészték a fogházi raktár ablakának rácsát és megszöktek. A rendőrség keresi a szökövényeket.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Ha esetleg elnézésből vagy pontes cím híján nem írtam volna mindazon kedves ismerőseimnek és barátaimnak, akik nemes és jóságos férjem elhunytá alkalmával — akivel 41 napszűteses esztendő élttem együtt — részvétnyilatkozataikkal együtt felkeresni szivesek voltak, úgy nekik ezuton mondok szívből jövő, hálás köszönetet.

Különösen szől ez a köszönet mindazon kedves hegylakóknak és ismerősöknek, akikkel közös sétáink és gyermekeink meg unokáink látogatásakor naponta találkoztunk.

Özv. DÉNES GÉZÁNÉ

GÁZVÉDELMI ELŐADÁS NAGYVÁRADON. Saját tud. Vasárnap délután 4 órakor Tanase Constantin őrnagy gázvédelmi előadást tartott a városháza nagy tanácstermében. Ismertette a gáz elleni védekezést, a gázálarok használatát és vetített képekkel mutatta be a gázálarok gyakorlati használati módját.

Sulyos következményekkel járt a „gyimesi vadvirág”-ért folytatott haláloskimeneteli küzdelem. Csikszereda Saját tud. Kelemen Béla 21 éves gyimesközépleki legény és Szócs Antal András legénytársa egy leánynak tették a szőpet, ami nemcsak itt a havas alján, ahol az indulatok nagyobbak, hanem szelidebb lankás vidékeken is ok arra, hogy a két vetélytárs összemérje erejét. Ebben az esetben is ez történt. Mult év augusztus hó 21-én verekedésre került a sor, amelyet Kelemen 19 éves József nevű öccse beleavatkozása Szócs Antal terhére döntött el, Szócs azonban olyan súlyos sebesüléseket szenvedett, hogy sérüléseibe belehalt. A törvényszék Kelemen Bétát egyévi elzárással, kétezer lei pénzbüntetéssel és háromévi politikai jogvesztéssel sújtotta, míg Kelemen Józsefet három hónapra és kétezer leire, kártérítés tekintetében a feleket polgári utra utasította.

ÖNGYILKOS LETT A „MAGYARSÁG” VOLT IGAZGATÓJA. Budapestről jelentik: Jókai-Szilágyi Miklós, a Magyarság című lap volt igazgatója, a Bálvány-utcai lakásán föbelötte magát és meghalt. Búcsúlevelet nem hagyott hátra.

Gyanus „üzletfosztogatás”. Nagybánya. Saját tud. Spiegel Lajos, Dragos Teofil-utca 2 száma alatti lakos megjelent a rendőrségen és elpanaszolta, hogy ismeretlen tettesek feltörték és kifosztották üzletét. A kereskedő reggel hat órakor megjelent az üzletben és hét óráig dolgozott. Akkor elment a templomba. Amikor visszatért, meglepődve tapasztalta, hogy az üzlet ajtaja nyitva van és a polcokról rengeteg áru hiányzott. A kereskedő állítása szerint, távolléte alatt ismeretlen tettesek betörték az üzletbe, ahonnan mintegy ezer lei értékű árut vittek magukkal. A rendőrség közegei különösen tartják, hogy a betörőket, akik a sok árut észrevétlenül nem vihették el, az utcán senki sem látta. A nyomozás folyik. Az üzlet betörés ellen biztosítva volt.

BÉRMOZGALOM A VÁRADI CIPŐGYÁRAKBAN. Saját tud. Több nagyváradai cipőgyár munkássága bérmozgalmat indított. A bérmozgalmat bejelentették Mudura János munkatügyi felügyelőnek. A munkások 10, illetve 15 százalékos béremelést követelnek. A békéltető tárgyalások már megindultak.

A SITALP ÖSE. Az olyannyira népszerűvé vált sisport eredetéről egy norvég szakkönyv azt mondja, hogy a hatodik században a lappoknál már régen használt eszköz volt a sitalp. A lappok éppen innen neveztek el a norvégok „csuszkáló embereknek”. Később ők is eltanulták a csuszkálást és a si lett egyik legjellegzetesebb norvég közlekedési eszköz. Még jóval a lappok előtt, északra vándorolt ősi törzsek embertalálta fel a sitalpat. Ezen az eredeti alkotáson a jobb láb fatalpát rövidebbre vették, mint a ballábét s ezzel a rövidebb fatalppal lökdösték magukat előre. Csak sokkal-sokkal később kezdtek botot használni a síhez. Persze, most már egyenlő hosszúra csinálták mind a két talpat és így született meg a si maihoz hasonló előde.

ELFOGTÁK A NAGYVÁRADAI FALBONTÓ BETÖRÉSEK TETTESEIT. Saját tud. Több napos nyomozás után a rendőrség vasárnap este elfogta a legutóbb elküldött falbontó betörések tetteseit. A betörők olasz származásúak. Casaju Petrut, Zizlonica Iovan és Stupari Emiliut előállították a rendőrségen. Kihallgatásuk után pedig házkutatást tartottak a lakásaikon. A rendőrség őrizetbe vett még öt nőt is, akiket bűnrészességgel vádolnak.

Temetés. Özv. Hanaky Tivadarné szül. Pribelszky Luiza 80 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése kedden délután fél 6 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”) lesz a Haller-kápolnából. — Eder Ferenc 64 éves nyugdíjas, a nagyváradai Munkás Betegsegélyző Pénztár tisztviselője meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Ifj. Szilágyi Lajos 36 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

Tuduc Gheorghe 76 éves korában meghalt. Temetése február 21-én délután 2 órakor lesz Toboliu községben. — Ujhelyi Ferenc 15 éves korában meghalt. Temetése február 21-én délután fél 4 órakor lesz az Ősi-sírkertben. — Vass Magduska 8 éves korában meghalt. Temetése február 21-én délután 5 órakor lesz a valencei temetőben. (Caritas)

Esküvő előtt a halálba kocsizott

Súlyos szerencsétlenségek napja
Brassóban

Brassó. Saját tud. Az elmúlt huszonhégy óra alatt négy súlyos szerencsétlenség történt Brassó területén. Ezek közül az egyik halálos áldozatot is követelt: *Vulcăneanu* Silvestert, aki a Brassó melletti Méheskert község egyik legmódosabb családjának gyermeke. *Vulcăneanu*, akinek a napokban kellett volna az esküvőjét megtartani, lovasszekérrel érkezve egy gépkocsis zajától a lovak megvadultak és a szekérral egy lámpaszlopnak rohantak. Az összeütközés olyan heves volt, hogy

Vulcăneanu magas ívben repült ki a kocsiból és az utca kövezetén halálra zúzta magát.

Vasárnap reggel a brassói Vledén község közelében a vasúti vonal mentén az arramenők egy eszméletlen állapotban lévő vasúti fékezőre akadtak. A csendőrség megállapította, hogy az illető neve *Ciutacu* Constantin, aki eddig még ismeretlen okból esett ki a 3661-es számú szerelvény egyik fékező-fülkájából. *Ciutacu* eddig még nem lehetett kihallgatni, mert eszméletlenül fekszik a brassói Márzescu-kórházban.

Megdöböntő szerencsétlenség érte fadöntés közben *Enache* Joan 30 éves munkást, aki a város határában dolgozott többmagával. Favágás közben a zuhanó fa a szerencsétlen emberre zuhant és borzalmasan összetörte. Életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

A negyedik szerencsétlenség az egyik vasúti átjárónál történt. A 2162-es számú személyvonat elkapta és pozdorjává zúzta *Gogonea* György zernesti lakos ökrösszekerét. A gazda csodálatosképpen, sértetlenül úszta meg a kalandot.

SPORT

Edzőmérkőzést játszottak a labdarugó csapatok

Döntetlen a NAC-Victoria találkozó

Egy héttel a tavaszi labdarugó évad kezdete előtt edzőmérkőzésekkel készültek a csapatok. Szép teljesítmény a NAC kolozsvári döntetlenje. Meglepetés is akad: az AMTE legyőzte a Ripensia-t. Eredmények:

Kolozsvár: NAC—Victoria 2:2 (1:1). Jobb volt a nagyváradi együttes. Góllövők: Spielmann (2), illetve Cociuban II. és Taranu. A NAC-ból Spielmann, a Victoriából Sepsí kapus vált ki.

Nagybánya: Kárpát F. C.—Törekvés 6:0 (3:0).

Nagyvárad: Crisana—Vasas 5:1 (2:0).

Temesvár: Kinizsi—Gloria 5:1 (3:0).

Arad: AMTE—Ripensia 4:2 (1:1).

Kolozsvár: Universitatea—Echo 4:0.

Resica: UDR—Vulturii 6:0.

Bucaresti: Venus—Juventus 2:1 (0:0).

Aranyosgyéres: Sodronyipar—Torda válogatott 8:1 (3:0).

FERENCVÁROS—SZOLNOK 5:3 (2:1). Budapestről jelentik: Az úszóról elmaradt bajnoki mérkőzésen győzött a Fradi és így első helyre ugrott elő.

HÁZI VIVÓVERSENY AZ NSE-BEN. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartották meg az NSE vívók házi csapatversenyüket. Az elő csapatban Szántay János, dr Roxin Aurél, ifj. Szántay János és Feld János, a másodikban Salamon Miklós, Weimann Gusztáv, Berkes Pál és Beöthy Andor léptek a porondra. Győztes az első csapat lett 10:6 arányban. A verseny célja a tuserősség fokozása a juniuroknál és a versenyszámba való bevezetése volt s ezt a célját el is érte.

Búcsú a farsangtól

A nagyváradi ASO-NSE nagysikerű jelmezbálja

A sokatmeglegetett boldog békeévak feszületen hangulata elevenedett meg szombaton este a nagyváradi Ujságíró Klub vöröstermében, ahol az A. S. O.—N. S. E. klub rendezte meg elegáns jelmezbálját. Már kilenc óra után gyűlekezni kezdett a közönség. Estélyi ruhás hölgyek, frakkos, szmokingos férfiak töltötték meg az elegáns klubhelyiséget, a jelmezesek pedig kőn teremben várakoztak, hogy pontban 11 órakor, vidám zenező mellett, álarc alatt felvonuljanak a bálterembe.

Az ötletesebbnél-ötletesebb jelmezesek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Barla Dezsőné, bohóc, Bordás László, Schubert, Három a kislány Médivel, Völgyi Magda, matróz kisfiu, Kenéz Olgával, kislánnyal, dr Derzsey Zoltán és neje, skót pár, Andrassy Györgyné, gigerli, Fischer Klári tiroli fiu, Tota Kálmán, tiroli fiu, Máthé Margit, cigánylány, dr Dévald Lászlóné, hollandi lány kosztümjében volt nagyon szép, dr Dévald László, indiai maharadzsa, Sol-tész Ica, Piroška és a farkas mese: Piroškája, Paksy Kálmán, székely fiu, Oláh Irén, székely lány, dr Sály László, Heródes, Kegyes Klári cigánylány, Palczér Illi, Pierrot, Kovcs Manyi, biliárd, Sály József, stepptáncos, Szekeres György, zsonglörgigerli, Patrubby Miklós, parasztlány, dr Lintner Béla, macskafej, Schramm Vilmos, malacfej, Andrassy Marica, parasztlány, Vámos Pál, dáma, Andrassy Kató, Csipkerózsika, dr Mió-kovich Istvánné, spanyol nő, Szebeny Babi, cseresznye, Fischer Bozso, virágárus lány, Árvay Tibor, tiroli fiu, Kellner Ady, tiroli lány, dr Lam-mel Antal, olasz diplomata, Tamás Böske haway-lány, Moeskonyi Margit, tótlány, Szücs Béla papucshős, akiket egy sor mulatós népus, cigánylány, bohócok, gigerli, parasztházaspár, Ró-zea Sándor, stb. követtek.

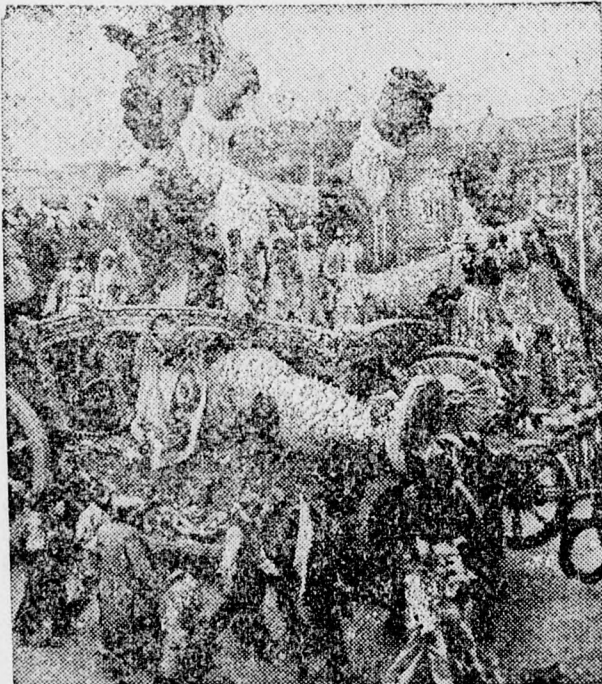
A közönség a szebb és ötletesebb jelmezeseket zajos tapsal fogadta. A legnagyobb sikert dr Lintner Béláné finom és elegáns, rendkívül stílusos fekete csipkeruhás spanyolnője aratta, aki úgy a jelmezesen mint a szépség és elegánciaverseny első díját is megnyerte. A jelmez ötletverseny első díját pedig Székely Lidi boy jelmezével nyerte el.

Ejjel 1 óráig a jelmezesek álarc alatt táncoltak s tömérdek kedves jelenet fűszerezte a színes báliforgatót. Egy órakor lehulltak az álar-cok, de annál hangulatósabb, vidább lett az NSE elegáns bálja, amely a kora reggeli órákig igazi úri levegőt vorázsolt az Ujságíró Klub másod-emeleti terméibe.

Sokáig emlékezetes marad ez a bál este.

Palotással nyitották meg a temesvári magyar ifju- sági bált

Temesvár. Saját tud. A Magyar Leányegylet a temesvári magyar jellegű ifjúsági egyesületekkel együttesen szombaton rendezte meg nagyszabású ifjúsági bálját a Whitshous-teremben. A magyar ifjúság bálja hatalmas tömeget hozott egybe, megjelentek a magyarság vezetői is teljes számban. Pazar díszítésű teremben emelvényen készítették helyet a bál védnökei számára. Nagy lelkesedéssel fogadta a bál közönség a

Igy bucsúztatták az idei farsangot a híres nizzai karneválban

Gyöngyösbokréta megnyitó táncait. Elsőnek a palotást jártak a következő párok:

Biró Baba—Szécsy Tibor, Capdebó Lenke—dr Szathmáry Béla, Gámentzy Éva—Keszegh László, Jancsó Rózsika—Oláh Mihály, Kóvács Juci—Fekete János, Krausz Sári—Bus Dezső, Kremser Anci—Baritz Árpád, Lintz Hédy—Jancsó Árpád, Manyov Rózsika—Szabó József, Milasevits Margit—Paulik Sándor, Popovits Olga—Hompolá Tibor és Szabó Erzsébet—Kiss Imre.

Toborzó következett ezután, amelyet Berger Mária—Közeghy Ferenc, Grasznek Erzsébet—Stojadinovits Ferenc, Hosszu Erzsébet—Nagy Varga Sándor, Muresan Baba—Katz Gábor, Ribár Vera—Paulik Péter, Simon Gizella—Kiss József, Szender Klára—László Mihály, Stoffel Mária—Bodó-czy Zoltán, Thierjung Hilda—Gyurinka Géza, Tánzer Baba—Lintz Béla, Vass Ilona—Simon Gé-za és Verpeléti Hajnal—Tárjány Vilmos táncol-tak.

Brahms zenéjére szép magyar táncot adtak elő Dóczy Ida, Haász Edit és Ceete Duci. A továbbiakban bécsi keringők és francia-négyest lejtettek. A táncokat Valkay Károly táncbíró ta-nította be.

Az általános táncot csárdás vezette be. Két cigányzenekar és Joszt Géza dzsessz-kara szóra-koztatta a közönséget, amely javarészt reggelig együttmaradt. A bál egyik látványossága egy stíl-ezerüen berendezett csárda volt. A terem díszíté-sét Schnedarek János iparművész tervezte. A ren-dezőség derekas munkát végzett, úgy a bál elő-készítését, mint annak megrendezését illető-n.

Kedden este farsangzóróést a nagyváradi NSE-ben. Táncverseny. Akik a táncversenyen részt akarnak venni, estélyi ruhában jelenjenek meg. Benevezni az estélyen lehet, nem kell előre.

A nagyváradi Kolping sportegylet szombat esti műsoros táncmulatsága igazi farsangi vidám-ság és jókedv színhelye volt. A közönségre ma-sodszor előadott Aranymadár szereplőt, rendező-jét, karmesterét lelkesen ünnepelte a közönség. A táncmulatság a legjobb hangulatban a hajnali órákban ért véget.

Munkakedv, energia ömlik el a szervezetben, ha testét rendszeresen bedörzsöli Diana sóborszesszel.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd délután 5 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyekkel).

Kedd este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** Szerda délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan** (Olcsó helyekkel).

Szerda este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Bucsueladás.)

Színházi iroda közleményei

— **A szomjas krokodil.** Rég nem tapasztalt ér-deklődés előzi meg a Szomjas krokodil operett újdonság mindhárom előadását, ami nem is cso-da, mert a Thália színház igazgatósága semmi anyagi áldozattól nem riadva vissza, hozza ki ezt a újdonságot. Az óriási érdeklődés nemcsak a darab kiállítására, hanem a három kiváló szer-ző Szilágyi—Harmath Imre és Márkus Alfréd ké-pességeire is terelődik. A darab kiállítása, szerep-osztása, ének-, és táncszámai meglepetések. A szomjas krokodil Gróf László rendezésében és Schreiber Alajos vezénylete mellett, az operett együttes legkiválóbbjaival kerül színre még ked-den és szerdán utolsó búcsú előadásában. Az óriá-si érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyek-ről előre gondoskodni.

— **Délutáni előadások.** Kedden és szerdán délután is tart előadást a színház olcsó hely-árakkal. Kedden délután 5 órakor az **Ide gyere rózsám** operett újdonság, míg szerdán délután utolsó délutáni előadásban a **Nem leszek hálát-lan** énekes, zenés vígjáték van a színház műso-rán.

A nagyváradi mozgókép-színházak műsora:

APOLLÓ: LAZADÁS INDIÁBAN.
CORSÓ: KELET LANGOKBAN.

Lakó-törzskönyvet köteleles vezetni minden háztulajdonos

Milyen adatokat kell bevezetni a nyilvántartásba?

Bucurestiből jelentik: Jelentettük, hogy **Ófelsége Károly** király aláírta a háztulajdonosok és a főbérlet kötelezettségeiről szóló törvény végrehajtási utasítását, amelynek fontosabb intézkedései a következők:

1. szakasz. Az ingatlanok tulajdonosai, ezeknek képviselői, a főbérlet, vagy üzleti ügyeik megbízottai, akik házat, lakásokat, vagy szobákat adnak bérbé, 1939. április 29-től kezdve kötelesek ingatlan-könyvet kiállítani. Az ingatlan-könyvet 1939. április 29-től számítva harminc napon belül kötelesek betervezni, a jövőben azonban ez a határidő csak öt nap lesz. Az ingatlan-könyvek kiállítása személyazonossági igazolványok és a bérlet, albérlet, vagyomlás alapján történik. Azokat az adatokat, amelyek alapján a bejegyzés történt kívánatra be kell mutatni ellenőrzés céljából az illetékes rendőrségnek.

2. szakasz. Nemzetiségre való tekintet nélkül az összes lakók, akik állandó, vagy ideiglenes jellegű lakásokban laknak a városok területén, kötelesek jelenlétüket bejelenteni a tulajdonosoknak, az ingatlan-könyvek kitöltése céljából. Azoknak is jelentkezniük kell, akik ugyanahonnan, vagy más városból származnak, de a lakásért lakbért nem fizetnek.

3. szakasz. A hadsereg tisztjei és a tovább szolgálók számára a katonai hatóságok töltik ki az ingatlan-könyvet. A legénység tagjait nem vezetik be. Ezeket a családi kimutatásokon szerepeltetik, azzal a megjegyzéssel, hogy katonai szolgálatot teljesítenek.

4. szakasz. Az állami és magánintézmények, a kereskedelmi és ipari vállalatok, a bankok, a szállodák, az otthonok és az internátusok az ingatlan-könyvbe csak azokat az alkalmazottakat írják be, akik az ingatlanban laknak. Az internátusokban a tanulókat nem jegyzik be. A szállodai vendékekre vonatkozólag külön törvényes intézkedés vonatkozik.

5. szakasz. A könyvet három példányban kell elkészíteni. Ezek közül egy a tulajdonosnál marad, a bármikor ellenőrzés céljából, a második az illetékes rendőrkormányzatnál, a harmadik példány pedig a bucaresti központi népesedési ellenőrzőhivatalba. Ez az intézkedés csak Bucarestre vonatkozik, a többi városokban csak két példányt kell készíteni, egyet a tulajdonos, egyet pedig a rendőrség számára.

6. szakasz. A törzskönyv beosztására vonatkozik. Ismertetik benne a törvény végrehajtási utasításait, azonkívül a légvédelmi intézkedéseket is. Az ingatlan-könyvbe különböző lapokat illesztnek. Az első lap a tulajdonos, vagy a főbérlet adatait foglalja magában, a második lapot az egyes család-fők állítják ki és ebben az adatok között szerepel a lakók neve, nemzetisége, foglalkozása, vallása, katonai helyzete, esetleges rádióbérletének, vagy gépkocsijának száma, az adókönyv száma, a gyegyszerűségi engedély száma.

7. szakasz. Az első és második számú külön lapot a könyvvel együtt három példányban kell elkészíteni és átadni az illetékes rendőrhivataloknak.

8. szakasz. A törzskönyvben és a lapokban foglalt adatokért a kiállító a felelős. Amennyiben a valóságnak meg nem felelő adatokat írnak be vagy pedig hanyagságot követnek el, akkor 3000-10.000 leies bírságnak, vagy 100 ezertől 2.000.000 leies bírságnak teszik ki magukat. A pénzügyi közegek az ítélet után az elítélt ingatlan, vagy ingatlan vagyonát lefoglalják, behajthatatlanság esetében a bírságot fogházbüntetésre változtatják át.

9. szakasz. Azokban az épületekben, amelyekben több lakás van, a tulajdonos köteles minden lakást a földszinttől kezdve sorszámmal ellátni és ezt a sorszámmal feltűnő helyen elhelyezni.

10. szakasz. Házfelügyelők és portások csak azok lehetnek, akik ennek a foglalkozásnak az üzésére külön engedéllyel rendelkeznek, amelyet Bucarestben a központi rendőrprefektúra, más városokban pedig az illetékes rendőrség állít ki.

11. szakasz. A tulajdonosok kötelesek, az épületek bejáratánál feltüntetni az összes lakók neveit. A portásfülkéjében a szolgálatot teljesítő személyzet tagjait kell feltüntetni.

12. szakasz. A 9., 10. és 11. szakaszok ellen vétőket 2000 leies pénzbírsággal sújtják.

13. szakasz. A törzskönyvhöz mellékelt lapokon feltüntetett adatokat úgy a pénzügyi, mint a katonai hatóságok felhasználhatják.

14. szakasz. A bucaresti központi népesedési ellenőrző hivatalnak, valamint az illetékes rendőrségnek a következő kötelezettségei lesznek:

a) A törvény első és második szakaszában előírt nyilatkozatokat betűrendben, utcák és házszámok szerint rendszerbe foglalni.

b) Hasonló rendszerbe kell foglalni a rendőrségnek az ingatlan-könyveket is.

c) Egyéni bejelentési lapokat kell felfektetni, amelyeket a név és a foglalkozás alapján kell osztályozni.

d) A változó lakosságról szintén kimutatást kell készíteni, amelyben fel kell tüntetni a nevet, a címet és az illető városba érkezésének napját.

e) Nyilván kell tartania az összes változások, amelyeket a tulajdonosok bejelentenek: így a lakásváltoztatásokat a születéseket, halálozásokat, házasságokat, válásokat, adoptálásokat és egyebeket.

f) Ezekkel a műveletekkel kapcsolatban bizonyítványokat kell kiállítani.

g) A hatóságoknak és a magánosoknak felvilágosításokkal kell szolgálnia a lakásokról.

15. szakasz. A rendőrség vezetőinek az egyes városokban és falvakban a következő kötelezettségeik vannak:

a) Az ingatlan-könyveket benyújtásuk sorrendjében be kell jegyezniök egy lajstromba.

b) Meg kell őrizniök az ingatlan-könyv másodpéldányát.

c) Ellenőrizniök kell, hogy az ingatlan-könyvek kiállításánál a tulajdonosok minden lakójukat bejelentették-e?

16. szakasz. Az ingatlan-könyveket az egész ország számára a bucaresti rendőrség állítja elő. Az ingatlan-könyvek költségeit a tulajdonosoknak kell viselniök. Az ingatlan-könyveket és a hozzátartozó lapokat a C. A. M. lerakatjai árusítják, még pedig az összes dohánytösdék útján. Egy ingatlan-könyv ára negyven lei, egy lap ára 3 lei lesz.

17. szakasz. A magánfelek számára szolgáltatott minden egyes tájékoztatás után a rendőrség népesedési hivatala husz leies illetéket szedhet.

18. szakasz. A jelen végrehajtási utasítás a hivatalos lapban való közzététele napján lép életbe, míg az ingatlan-könyveket 1939. április 23-tól kell alkalmazni.

A végrehajtási utasítást, amelyet **Ófelsége Károly** király szentesített **Călinescu** Armand helyettesminiszterelnök, mint belügyminiszter és **Ralea** Mihai munkaügyi miniszter, mint helyettes igazságügyminiszter írták alá.

Constantinescu kormányzó a Nemzeti Bank múltévi tevékenységéről és jövő feladatairól

További határozott küzdelem a pénzérték fenntartására. A jegybank nem tér rá a pénzhigítás, sem leértékelés útjára

Bucuresti. Saját tud. **Constantinescu**, a Nemzeti Bank kormányzója a bank vasárnap tartott közgyűlésén beszámolt a jegybank elmúlt évi tevékenységéről és megjelölte jövőbeli feladatait.

Mint minden pénzérték, — mondotta beszéde e részében **M. Constantinescu**, — miénk is bizonyos változásokat mutatott fel a bel és külpolitikai eseményekkel kapcsolatban, anélkül, hogy szilárd alapjai bár a legesélyesebb mértékben is megintgatt volna, holott ugyanakkor a nemzetközi piac nagy pénzértékei az ismert változásokon estek át. **A Nemzeti Bank folytatni fogja a pénzérték védelmének ugyanazt a útról nem tér le, sem pénzhigítási kísérletezések, sem pedig a leértékelés délibábjá kedvéért, mert mindezeket teljességgel egészen elveti a módszereinek tartjuk.**

M. Constantinescu ezenkívül a következőkben jelölte meg a jegybank főfeladatait:

Reális politika, az olcsó hitel fenntartására, a hitelélet fejlesztésére, ami nélkülözhetetlenül szükséges a falvak színvonalának emelésére s általában az ország közgazdasági életének fellendítésére. Azután hathatós politika az egész belföldi élet támogatására, a tökéletesítés elősegítésével, az ingó értékek védelmével, a szövetkezetek megsegítésével s végül határozott politika a devizák

bevételezésében; a devizakihágások megtorlásában, a tranzfer eszközök megfontolt és az ország általános érdekeinek megfelelően.

Ezt a politikát, folytatta a Nemzeti Bank a múltban is, — állapítja meg a bankkormányzó — és ezt fogja folytatni a jövőben is.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

1 szoba,

konyha lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Decebal 10. szám.

Két

szobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Nagyvárad, Str. Vlahtu 44. szám

Kiadó

március 1-re 1 szoba, konyha, speizos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.

Kiadó

két szobás komfortos, emeletes lakás, május 1-re. Nagyvárad, Strada Moldova 22. szám.

2 szobás

fürdőszobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.

2 szobás

komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintele Danila 7. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Keresek

közvetítés kizárásával, azonnali megvételre egy modern berendezésű 4 szobás lakóházat. Ajánlatokat „Jó alkalom” jellegre a kiadóba kérek

Házak

alkalmi vétel, központban. Középfokú szőlők, telkek olcsón vásárolhatók „Horváth” ingatlaniroda, — Nagyvárad, Regele Ferdinand 16.

Herbst

óra-, ékszerarúház, Regele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega óra 800-1000 lei és feljebb Schaffhauseni óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vessék arany, ezüst, brilliáns ékszereket, arany órákat.

PUHA ÓLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l.

Balla Borisz:

A MEGSEBZETT

A kiváló fiatal katolikus író, akinek a *Niczy-növendék* című regénye annakidején az irodalom nagy eseménye volt, ebben a rég várt nagyvonalú művében a kor jobb lelkeit foglalkoztató lelki nyugtalanságnak ad meglepően eredeti hangot. *Hőse Stail* báró, aki a télek örök nosztalgiáitól úgyze keresi a megnyugvást és a boldogságot, míg a kegyelem világszerte meg nem találja a szereltem sivar kalandjai után a szentség nagy és felemelő érzését.

Révai kiadás Ara füzve 132 lei.

LEGUJABB

Lengyelország új külpolitikai megszervezése

A német, olasz és román külpolitikai vezetőkkel folyt megbeszélések után Angliával is tárgyalásokat kezd. A London-Párizs irányával való szorosabb együttműködés kerülne szóba. Kereskedelmi és fizetési egyezmény jött létre a lengyel és orosz államok között

Londonból jelentik: Előbb egy vidéki napilapban, aztán a *Sunday Express*-ben jelent meg az a hír, hogy Beck lengyel külügyminiszter rövidesen Londonba utazik. Az angol hírt minden megjegyzés nélkül valamennyi lengyel lap közölte. Most a hírt a Reuter-ügynökség sajtóirodája is megerősítette. A *Sunday Express* szerint különös érdekessége van annak, hogy Beck lengyel külügyminiszter csak nemrég tanácskozott Hitlerrel és Ribbentroppl és most van küszöbön a Cianoval és Gafencuval történő tanácskozása. Ezeknek a külpolitikai érintkezéseknek a kiszélesítését jelenti, hogy a lengyel külügyminiszter Angliában is országa összeköttetését megerősíteni kívánja.

A szélsőbaloldali hajlandóságu *News Chronicle* úgy véli, hogy Beck és az angol állam-

férfiak közötti tanácskozás a következő dolgokra vonatkozna:

1. A Lengyelországból menekülő zsidók új otthonának megteremtése.
2. Anglia hozzájuttatja Lengyelországot nyersanyag-forráshoz.
3. Kölcsönt nyújtana Anglia Lengyelország fegyverkezésének gyorsításához. Ilyen feltételek mellett Lengyelország hajlandó volna szorosabb együttműködésre Angliával és Franciaországgal.

Moszkvából jelentik: Vasárnap Moszkvában három egyezményt írtak alá a lengyel és orosz diplomáciai megbízottak. Egyik a lengyel-orosz kereskedelmi szerződés, másik a clearing-egyezmény, harmadik a két ország közötti árucserére vonatkozó egyezmény.

Berard szenátor még nem tudott találkozni Franco tábornokkal

Meghosszabbította spanyolországi tartózkodását. Szerdán folytatja tanácskozásait Jordana spanyol nemzeti külügyminiszterrel

Burgosból jelentik: Jordana tábornok, külügyminiszter és Berard francia szenátor között vasárnap hosszas tanácskozások folytak. A tanácskozások végeztével Jordana azonnal Barcelonába utazott és tájékoztatta Franco tábornokot a megbeszélések folyásáról. Jordana távozása után Berard szenátor a külügyminisztérium vezető tisztviselőivel folytatta tárgyalásait, amelyek a késő esti órákban értek véget.

Berard a tárgyalások befejezése után az öt kérdező újságíróknak kijelentette, hogy a kötelező titoktartásra való tekintettel nem árulhat el semmit, a tárgyalások eddigi menete azonban jó benyomást keltett benne. A tárgyalásokat Jordanaval csak szerdán folytathatják. Hétfőn reggel egyébként Hodgson angol megbízottal találkozik, majd egy napra San-Sebastianba utazik.

Párizsban aggodalommal tekintenek Berard tárgyalásai elé. Az esik rosszul a francia sajtónak, hogy a francia kormány hivatalos küldöttjével nem Franco tábornok, hanem csak külügyminisztere tárgyalt. Az *Epoque* azt írja, hogy legjobb a várakozás álláspontjára helyezkedni.

Francót bántja az a tény, hogy Anglia és Franciaország még nem ismerték el kormányát, valamint az is kedvezőtlen befolyással van rá, hogy Azana és Del-Vayo Párizsban még most is folytathatják a köztársasági Spanyolország érdekében való politikai tevékenységüket.

Másik francia lap szerint Berard és Jordana tábornok között csak technikai kérdésekről volt szó. Ezért nem is lett volna szükséges, hogy egy volt minisztert küldjenek Spanyolországba.

Londoni jelentés szerint Berard szenátor kielégítő biztosítékot kapott Jordana-tól a nemzeti Spanyolország függetlenségére és az idegen csapatok elszállítására vonatkozólag.

Anglia a londoni francia nagykövet után sürgeti Franciaországot a Franco-kormány elismerésére.

Londonból jelentik: Corbin londoni francia követ vasárnap visszautazott Párizsba. Utjának hivatalos célja, hogy előkészítse Lebrun elnöknek és feleségének londoni látogatását. Beavatott körökben azonban úgy tudják, hogy a francia követ tájékoztatni akarja kormányát a spanyol nemzetiek elismerésének kérdésében legújabbban kialakult angol magatartásról. Hoggson burgosi angol diplomáciai ügynök egyébként telefonon értesítette az angol kormányt, hogy az ő megbeszélései a legjobb reményekre jogosítanak. Londoni lapok szerint Chamberlainnek és Halifaxnak az a véleménye, hogy Anglia és Franciaország elvileg már úgy is elismerte Franco kormányát, ezért nincs semmi célja a hosszas alkudozásoknak. A hét folyamán valószínűleg hivatalosan be is jelentik Franco-kormányának elismerését.

Lord Swinton volt légügyminiszter az angol kereskedelmi és ipari érdekeltségek több vezető emberével Spanyolországba utazik, hogy a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat teljesen helyreállítsa.

Azana, Negrin és Passionara asszony.

Madridból jelentik: Negrin köztársasági miniszterelnök Kartanegában megbeszéléseket folytatott Del-Vayo külügyminiszterrel, aki átadta Azana elnöknek azt az üzenetét, hogy Negrin a teljes meghódolás alapján kezdjen béketárgyalásokat Franco tábornokkal.

Párizsból jelentik: A Stefani-iroda azt az értesítést közli, hogy La Passionara asszony a spa-

nyol köztársaságiak legújabb elnökjelöltje — nem tudott elmenekülni Barcelonából és még most is a városban rejtőzködik.

Burgosból jelentik: Madrid és Valencia ellen február 25-én indul meg a nemzetiek nagy támadása.

Szabadon bocsátották a kémgyanus angol konzult.

San-Sebastianból jelentik: Golding angol konzult és feleségét a spanyol nemzeti hatóságok az angol ügyvivő közbenjárására szabadon bocsátották. A konzult — amint annak idején már jelentettük — a spanyol nemzeti uralom elleni szervezkedés elősegítésének a gyanúja miatt, bizonyos iratok és tervek kiesempészésékor tetten érték, s ezért tartóztatták le.

Február 28-ikára várható, hogy megkezdődik a bibornokok pápaválasztó konklávéja

Rómából jelentik: Vasárnap volt a Vatikánban a XI. Pius pápa lelkiüdvéért való nagy szertartások második napja. A lelki feloldozásért való ünnepi szentmiséket több külföldi bibornok tartotta. A szertartások után a bibornokok ismét összegyűltek naponkénti kongregációjukra. A külföldi bibornokok is már mind nagyobb számban vannak jelen. Bizonyosra vehető, hogy február 28-ika előtt minden bibornok megérkezhetik a Vatikánba s így ezen a napon megtörténhetik a pápaválasztó konklávéba a bibornokok bezárkózása. Március elsején délelőttre tehát várható az első szavazás.

A jugoszláv sajtó a bucarestii Balkán-értekezletről

Belgrádból jelentik: A lapok részletesen foglalkoznak a Bucarestiben ma kezdődött Balkán-értekezlet munkarendjével. Azt írják, hogy az értekezleten megbeszélnek az érdekelt államok a legújabb kérdéseit, valamint a szeptemberi események után előállított helyzetet.

Pontos megbeszélési tárgya lesz az értekezletnek Franco-tábornok kormányának a Balkán-államok részéről való elismerése. Már a legutóbbi értekezleten is szó volt erről, de most Barcelona és Catalonia elfoglalása után a kérdés teljesen időszerűvé vált.

Megvizsgálják a szaloniki egyezményt is és megvizsgálják a Balkán-paktumot aláíró államok Bulgáriához való viszonyát.

Peru tábornok-belügyminisztere fegyveres erőszakkal kézbe akarta venni az államfői hatalmat

Limából jelentik: Rodrigo Ramirez tábornok, belügyminiszter vasárnap kísérletet tett, hogy államcsíny útján megszerezze az államfői hatalmat. A köztársaság elnöke, Benovides tábornok vidéken időzött, s a belügyminiszter ezt a helyzetet akarta kihasználni az államcsíny végrehajtására. Beavatott emberei parancsokat adtak ki a hadsereg különböző alakulatainak az elnöki palota és egyéb hivatali épületek elfoglalására. Azonban a kormány többi tagjai és a hadsereg vezetői még idejekorán közbeléptek, s csirájában elfojtották Ramirez tábornok lázadását. A lázadó tábornokot és több hívét azonnal agyonlőtték.

Itt említjük meg, hogy Peru kormánya éppen megelőző napon határozta el a nemzeti Spanyolország teljes jogi elismerését. Perunak eddig is diplomáciai ügynöke volt a burgosi spanyol kormány mellett.

Bonnet barátja Olaszországban

Párizsból jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett Baudouin olaszországi látogatása. Baudouin ugyanis Bonnet külügyminiszternek a legbizalmasabb barátja. Egyes híresztelések szerint Baudouin tervet közölt Ciano gróffal a Franciaország és Olaszország közötti ellenségeskedés kiegyenlítésére. Hivatalos helyről a hírt nem erősítették meg.